

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 8 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 8 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju. — Upravnštvo naj se blagovito pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 35.

Avspiciji kranjskega deželnega zbora.

II.

Dasi je dr. Tavčar dvornemu svetniku Šukljeju večkrat do zadnje pičice pojasnil neznatni dogovor, ki veže velikoposestniško stranko in narodno-napredno stranko v deželnem zboru, privlekel je stari grešnik s Kamna tudi ta dogovor zopet in zopet na dan. On dobro ve, da se je sklenil dogovor iz taktičnih ozirrov in predvsem iz ozira na slovensko gledišče, ki bi bilo že davno poginilo, da ni omenjenega dogovora. Ti oziri pa obstajajo še danes v polni moči, ker se je dr. Šusteršič še v zadnjih časih izrazil proti dr. Tavčarju, da si ne more misliti kompromisa, pri katerem bi njegova stranka le vinar mogla in smela privoliti iz deželnih sredstev za slovensko gledišče. In ali sta se stranki, ki sta sklenili dogovor, v javnem življenju res kaj zblížali? Ali si v bistvu dandanes še ne stojita ravno tako hladno nasproti kakor od nekdaj? Ali sene ogiblje tako nemška, kakor narodno-napredna stranka vsega, kar bi se v tem pogledu le količkaj napela, kolikor tolmachi dalo? Ali nemški glasili „Tagespost“ in „Grazer Tagblatt“ ne pišeta o naši stranki vsaj tako strupeno, kakor o klerikalni? Kako je takozvana „Schwegel-Tavčarjeva zveza“ obema strankama prešla v kri, dokazal je bagatelni slučaj izza časa sokolske slavnosti. V javni telovadnici primanjkovalo je stolov na tribunah. Kranjska hranilnica ima na starem strelišču kakih osemdeset starih stolov, katere je našim klerikalcem, ne da bi jih vest le količkaj tiščala bila, že obilokrat in brezplačno posodila. Dr. Tavčar pisal je vodstvu Kranjske hranilnice lastnoročno pismo, da bi posodila omenjenih osemdeset stolov za dan javne telovadbe, in sicer proti primerni odškodnini. Voditelj Kranjske hranilnice pa je odklonil dr. Tavčarjevo zahtevo, češ, da bi se v javnosti lahko napačno tolmačilo. Značilen, dasi

jako malenkosten pripetljaj! Če bi šlovek hotel stvar ironizirati, bi moral vzklikniti: Voditelj Kranjske hranilnice takoiimenovani „Schwegel-Tavčarjevi zvezi“ niti toliko cene prilagala ni, kolikor jo ima osemdeset črvorazjedjenih stolov! Ironija pa je pri tem toliko bolj pekoča, ker vodstvo Kranjske hranilnice od nekdaj dopušča, da je postalo staro strelišče prva ljubljanska beznica klerikalnega hujkanja in razsajanja. Naravno je, da se ravnamo mi po ravno istem receptu, in da imamo posebno pri urejanju tega lista ta ali oni ozir, samo da se v javnosti kaj napačno ne tolmači. Če pri tem dokazanem položaju Šuklje čenčari, da je omenjeni dogovor „eine Abmachung, welche ihre Spitze drohend gegen die eigenen Stammesgenossen kehrt, und tatsächlich einem Verrate am Slaventume gleichkommt“, ni to drugega nego prazno ropotanje prazne glave!

Razpust deželnega zbora! To je tista sladka koreninica, katero bi rad glodal dvorni penzionist na Kamnu. Zategadelj se ponižno obrača do dunajske centralne vlade, da naj se usmili kranjskih klerikalcev, in da naj jih kakor kunca izpod jaslji izvleče iz zagate, v kojoj jih je spravila malopremišljena obstrukcija dr. Ivana Šusteršiča. Kaj namerava storiti osrednja vlada, ne vemo, nas tudi malo skrbi! Zanesljivo pa smemo pričakovati, da naša stranka tudi v letošnjem deželnem zboru niti za pičico ne bo de odnehala od svojega dosedanjega postopanja. Predvsem se ne bo udeležila šale, da bi volilno reformo sprejela tako, kakor hoče Šusteršič ali Šuklje v „Politik“. Tudi o tem ne more biti govore, da bi v rane klerikalne obstrukcije prilivali olje ter privolili v „Auswertung eines außerordentlichen Kredites behufs Linderung des Notstandes“. V očigled temu izvanrednemu kreditu ne moremo drugega storiti, nego vsklikniti: oj ti sveta simplicitas na Kamnu pri Kandiji!

Če hoče vlada deželni zbor kranjski razpustiti, naj ga v božjem imenu

razpusti! Mi se novih volitev ne plašimo! Hujše, kakor so bile zadnje, pri kojih je kranjski farški fanatizem itak napel vse svoje moči, ne bodo. Zategadelj bi bil ta razpust samo udarec po vodi, ker bi prišlo v novo zbornico stranke brezdvoybeno v današnjem razmerju. Kvečjemu bi doživeli spremembo, da bi mesto Pfeiferja ali Dularja bil izvoljen dvorni svetnik Šuklje, kar bi pa položaja čisto nič ne predrugačilo. Da so klerikalci konsekvntni, morali bi v novi zbornici takoj zopet pričeti z obstrukcijo in takoj bi se zopet pričela sedanja klerikalna mizerija.

Razpust deželnega zbora v sedanjih dobi ne mogel bi torej doseči nikakega praktičnega uspeha. V njem bi ne mogli drugega opaziti nego premijo, katero bi vlada dr. Ivana Šusteršiču plačala za njegovo obstrukcijo. Proti ti premiji se izrekamo z vsvo odločnostjo: klerikalna obstrukcija se ima sama sebe izstradati. In gotovo se bo prej izstradala, kot poteče legalna doba sedanjega deželnega zbora. Če bi stvar tako ne ostala, bi Šuklje ne pretakal mačjih svojih solz po praški „Politik“. Sicer pa še enkrat: mi se novih volitev ne bojimo. Če se hoče centralna vlada za ljubi nič pred klerikalno obstrukcijo ponižati, ter razbrzdati vse strasti v deželi, je to stvar njene odgovornosti. Naša stranka pa nima volje udeležiti se takega ponižanja, ona je k boju pripravljena, in ako bi dr. Šusteršič iz obstrukcije klile lavorike, potem bodi obstrukcija tudi naše orožje!

Dr. I. T.

Vojna na Daljnem Vztoku.

Nasprotstva v japonskih in ruskih poročilih.

Sedaj je čital svet poročila japonskih in ruskih generalov o zadnjih bojih ter se lahko prepričal o velikanskem nasprotstvih med ruski in japonskimi poročili, oziroma med dejanskimi dogodki in po japonskem načinu olepšanimi izmišljotinami. Pravo gnezdo vseh rusofilaških laži je

Čifu, odkoder zajemajo razen japonskih tudi angleški in deloma nemški časopisi svoje senzačne vesti. Taka vest je bila tudi glede zajetja generala Zazuliča s 3000 do 5000 možmi. Še bolj bedasto pa je bilo poročilo, da je general Linevič iz Vladivosloka na potu, da prestraže Kurokiju pot. Treba je vedeti le, kje leži Vladivostok in kje Liaojan, kjer se sedaj nahaja Kuroki z obema japonskima vojema, in človek mora pomilovati geografsko znanje čitalcev, ki take budalosti brez pomisleka požirajo. Sicer pa celo nekateri ruski listi v razburjavi naglici pozabijo na mirno mišljenje ter so rotili Kuropatkina, naj ne prepušči sovražniku niti pedi zemlje, dasi se še sedem mesecev v vojaških in političnih krogih naglašja, da ni misliti na odločilne boje, dokler ni vsa ruska armada zbrana in da je pričakovati, da se Kuropatkin umakne proti severu celo do Harbina, ako bi sovražnik prehudo pritiskal.

Med Japonci doma ni več navdušenja.

Iz oficijoznih glasil je davno ni moglo več izvedeti iz Japonske, kakšno je razpoloženje prebivalstva glede vojne. Nodavno pa je prinesel »Ostasiat-Lloyd« pismo nekega Američana, ki živi že mnogo let v Nagasakiju, kako se vede prebivalstvo. »V mestu vlada mrtvaški mir. Ulice so zapuščene. Trgovina skoraj popolnoma miruje. Prebivalci so obupani; videti je, kakor bi vsi pričakovali kmalu konec Japonske. Z bojjišča prihajajo žalostne vesti. Po sijajnih zmagah, o katerih je japonsko in angleško časopisje vedelo toliko poročati, doživljajo Japonci poraze. Tu je sijajni in bogati admiral Togo zabredel na ruske mine ter izgubil polovico (?) svojega brodovja, tam zopet je trčila armada skupaj z Rusi ter pri tem po lastnem priznanju pustila na bojišču 10 Ja-

poncev za enega Rusa. Tukaj je za sedaj iz verodostojnih virov znano, da so Japonci izgubili sledeče vojne ladje: potopile so se oklopnice »Hatause« ter oklopni križarki »Jošimo« in »Miyako«. Hudo so poškodovane oklopnice »Šikišima«, »Fujie«, »Jašima« in oklopni križarki »Kasuga« in »Tokiwa«; nadalje je poškodovano še mnogo torpedovk in torpednih razdiralk. O »Šikišimi« in »Jošimi« pravijo, da jih ni mogoče več popraviti. Ni šala, izgubiti osem vojnih ladij. Tudi armada ima izgube. V bitki pri Kinčovu so Japonci izgubili nad 4000 mož, Rusi pa le 225. Poročila imamo iz uradnih virov, ki vedno izgube za parkrat zmanjšajo. Zadržuje, ako povem, da na ulicah v Nagasakiju ni slišati več »banzai« klicev ter ni videti demonstracij s svetilkami. Poprej ni minil dan, da bi se ne bile izdajale posebne izdaje časopisov, ki so naznanjali, kako so Japonci Ruse nabili, koliko so jih ujeli, kako Rusi pomečejo od sebe orožje ter beže, ako le Japonce zagledajo itd. Polagoma je ljudstvo začelo razumovati, da ga slepi vlada s pomočjo podkupljivega domačega in angleškega tiska. Sedaj spoznava prebivalstvo resnico ter sploh ne veruje več časniškim vestem. »Zopet nova laž« pravi Japonec, ko se zbudi ter sliši fantine izklicavati na ulici posebno izdajo lista. Pogum Japoncev je zelo potlačen, in le šuditi se moramo, kje je ostalo navdušenje, ki je vladalo med narodom pri začetku vojne. — Dasi je to pismo že nekoliko zastarelo, vendar je zelo poučno za resnični položaj na J ponskem.

Položaj v Port Arturju.

Namestnik Aleksejev je brzojavil caru dne 14. t. m.: Od generala Steslja sem dobil sledeče poročilo: 31. avgusta. Kakor sporočajo Kitajci utrjujejo Japonci hrib Samson ter po položili mine pred hrib. Pri Port Arturju delajo močne

LISTEK.

100 letnica srbske vstaje.

I.

S sedanjimi svečanostmi v Belgradu se proslavlja v prvi vrsti 100letnica narodne vstaje, s katero je knez Gjorgje Petrovič, imenovan po Turkih Karagjorgje (Črni Jurij) dal temelj novi svobodni Srbiji.

Usoda naših bratov v sedanji Srbiji je bila od leta 1459, ko jih je sultan Mohamed II. izročil na milost in nemilost svojim pašam, pa do leta 1804. nepretrgana veriga krivic in nadlog. Srbski velikaši so v teku let večinoma prestopili k turški veri, da so si ohranili imetje in kolikor toliko svobodoščin. Na ta način je zgubil narod svoje voditelje in branitelje. »Raja« je morala plačevati davek sultanu (harač), deželnemu glavarju (paši), sodniku (kadiji) in škofu. Posebno grdo so odirali ljudstvo škofje, odkar so imeli škofjsko stolico Grki. Res čudež, zakaj se je narod držal vere, ki mu ni mogla biti tolažnica, temuč odiralca. Najhujša pokora za deželo pa so bili janičarji, ki niso poznali mej nasilstva in krvoločnosti.

Uprli so se celo sultanovemu nказu ter so si njihovi poveljniki razdelili deželo med seboj. Narodu pa, ki se je pritoževal nad njimi pri sultanu, so prisegli krvavo maščevanje. Takoj v začetku leta 1804 so se razkropili po celi deželi, da pomore vse veljavne Srbe. Vse je bežalo pred njimi v gore, le starčki in otroci so bili videti po vaseh.

Po pregovoru »kadar žalost do vrha prikipi, se veselje oglasi« se je tudi v zasluženi Srbiji pojavila rešitev. Na treh krajih dežele so se vzdignili junaki ter začeli s Turki v pravem pomenu besede boj na življenje in smrt, za obstoj ali pogin države in naroda srbskega. Splošno vstajo so vodili Jurij Petrovič, Janko Katič in Vaso Carapič. Niso bili to izobraženi stratezi, niti izomikani sploh, temuč le skrajno pogumni in z žarkom domoljubja in svobodoljubja prepojeni junaki. Najimenitnejši med njimi je bil že imenovan Jurij Petrovič (Karagjorgje), s katerim se bomo tudi v naslednjem bavili, ker ni bil le pravi osvoboditelj Srbije, temuč tudi ustanovnik sedanje vladarske dinastije na Srbskem, edine domače, narodne dinastije na Balkanu.

Temu slavnemu junaku niti ne

vemo za rojstno leto. Znano je le toliko, da se je rodil med letom 1760 in 1780 v Viševcih (kragujevački okraj) od kmečkih staršev. Pri vstaji leta 1787. je bil tudi Jurij Petrovič med uporniki ter je po ponesrečeni vstaji bežal z očetom na Avstrijsko. Na meji se je lotilo očeta domotožje ter nikakor ni hotel iti čez Savo, temuč je še sinu Juriju prigovarjal, naj se vrne ž njim domov ter se pokori Turkom. Vse sinovo prigovarjanje je bilo zaman. Tedaj pa se zbudi v njem nagla kri bodočega Črnega Jurja. Razjarjen zakliče očetu: Ne bodo te Turki počasi trpinčili. Tega nočem doživeti. Bolje za oba, da takoj pogineš! Po teh besedah je potegnil pištolo ter očeta ustrelil. Juri pa je šel čez Savo ter vstopil v avstrijsko armado. Vsed svoje smelosti je kmalu postal četovodja. Ker pa za neke hrabre čine ni dobil svetinje, zbudilo se je v njem užaljeno častihlepe ter je pobegnil med hajduke. Pozneje se je s svojim bivšim poveljnikom pomiril ter je šel zopet v Avstrijo, kjer je dobil blizu krušedolskega samostana službo gozdarja. Za vlade blagega paše Hadži-Mustafe, katerega so janičarji umorili, se je povrnil v Srbijo ter se začel pečati s kupčijo s svinjami. Kot

tak si je pridobil lepo premoženje, da je mogel pri splošni vstaji leta 1804. nele z roko in z izkušnjami, temuč tudi z denarjem voditi svoje rojake.

M. Gj. Miličević nam opisuje v ravnokar izdani knjigi »Karagjorgje u govoru i u tvor« tega nenavadnega junaka. Bil je čuden človek. Včasih ni po več dni izpregovoril besede, tako da so mu bile ustne stisnjene liki iz mramorja. Kadar pa je kaj pil, bil je zgovoren. Rasti je bil zelo velike, kakor še najdemo dandanes Srbije v Šumadiji. Telo mu je bilo malo naprej sklonjeno, širokih pleč, visokega čela, živih plamenitih oči, vdratih lic, ostro izrezanega nosu, malih brk. Govorica mu je bila kratka kakor odsekana, glas tanek, a jasen. Po obleki se ni odlikoval od svojih rojakov. Na glavi je nosil kučmo iz jagnjetine ali vidrovine, včasih tudi rudeči fes. Na sebi je imel belo šumadinsko srajco. Vrh srajce je oblačil po zimi dolg, kosmati gunj. Od pasa, za katerim je nosil vedno dva revolverja, mu je segala do kolena bela srajca. Na nogah je imel visoke nogavice in opletene opanke. Čizme je obul le, kadar je zajahal konja. Kakor v obleki je bil tudi v celem svojem življenju priprost. Ko mu

je bila hiša bogata ter je imel polno vsakrčnih udobnosti, ko so njegovi domačini spali v bogato opremljenih posteljah, spal je Karagjorgje na trdi postelji brez podglavnika. Volje je bil železne, a jeze zelo nagle. Sicer mu je bilo dobro sree, ali kadar se je razjezil, ga dolgo časa ni bilo mogoče ukrotiti. Marsikoga je z lastno pestjo ubil ali je ukazal svojim spremljevalcem (morkom): »Ubijte ga!« Kadar se je pomiril, bilo mu je žal in je rad vsakomur odpustil, ne da bi hrepenel po maščevanju. Kakor pa je bil strog in nepopustljiv proti drugim, tak je bil tudi proti samemu sebi. Odložil se je za vsako stvar hitro ter od svoje odločbe ni po nobeni ceni popustil. Bil je »nagel kakor strela in oster kot bridka sablja«.

Od leta 1804. do 1813. bilo je življenje Karagjorgja zrelo življenje cele Srbije. Srbski narod je probudil in dovedel do zgodovinskega dela. Skoraj celih 10 let je vodil odpor proti janičarskemu nasilju in proti sultanu. Vzel je trdnjavo Belgrad in druge trdnjave na Srbskem, očistil deželo Turkov, uredil vojsko, nabavil topove, postavil sodišča, odprl šole itd. Preobrazil je celo deželo, kakor more to le izkušeni vojakovodja in izurjeni diplomat.

utrdbe ter določajo ponoči baterije. V proklamacijah pozivajo naše čete, naj se v dajo. General Steselj vidi v tem znake, da se sovražnik zaveda neuspehov pri svojih akcijah. Posadka je sprejela vest o rojstvu prestolonaslednika z nepopisnim navdušenjem ter v imenovanju generala Steslja za generalnega adjutanta in polkovnika Semanova za adjutanta carovega znak carove dobrohotnosti napram brani- teljem trdnjave. — 3. septembra: Sovražnik dobiva na zapadnem krilu trdnjave pomoč ter nadaljuje bom- bardovanje na utrdbe, na notranje mesto in na pristanišče. Zvečer in ponoči je izstrelil 250 granat proti mestu. Brodovje se drži stalno na vidiku trdnjave.

Ruska brzajavna agentura je dobila iz Port Arturja poročilo, da leže okoli Port Arturja velike množine mrtvih trupel, ki okužujejo zrak. Japonci ne pustijo odnesti in pokopati teh trupel, ter stre- ljajo na rusko saniteto. Bom- bardovanje na mesto in trdnjavo se nadaljuje, toda le v daljših odmorih. Japonci utrjujejo svoje pozicije pri Kinčavu zelo močno ter si de- lajo okope pred Port Arturjem. Ru- ska posadka je dobre volje. Neki Kitajec, ki je zapustil 12. t. m. Port Artur poroča, da so Japonci zavzeli utrdbo na Visoki Gori, dve miljii za padno od Zlatega griča.

Baltiško brodovje.

Kakor poroča ruska brzajavna agentura, se namerava baltiško bro- dovje, ki je namenjeno v Azijo, ne- kaj časa muditi v Libavi. To se je odredilo najbrže zato, da se zmedejo računi japonskim špijonom ter da bro- dovje pri ugodni priliki nadaljuje ne- opaženo svojo pot.

Iz Petrograda se zatrjuje, da je admiral Rostšovskij, povelj- nik baltiškega brodovja, zbolel na ledvicah. Ako se mu zdravje ne vrne, prevzame poveljstvo nad bro- dovjem podadmiral Birilev. Do odločitve pa počaka brodovje v Li- bavi.

Japonci na Kamčatki.

Admiral Aleksejev je brzajavil caru: »Guverner na otoku državni svetnik Gribnicki, ki je bil po- slan v severne pokrajine, da nabavi živil, naznanja iz Irkutaka, da so bili otoki do 28. julija obdani od japo- nskih in angleških tovornih ladij. Dve teh ladij sta bila parnika in oboro- žena s topovi. Pri odpuščenju ladij je bilo 10 Japoncev ubitih, mnogo oseb je bilo ranjenih. Mi nismo imeli izgub. V Kamčatki smo zažgali pet japonskih ribiških ladij in posadko pobili. Ozernaje so že junija Japonci zasedli. Postavili so si utrjen tabor lovili so rihe ter odvažali plen. Ople- nili so naselbino Jovino, kjer so na

kapeli razobesili japonsko zastavo. Z lepaki po sidih so naznanjali, da je pokrajina sedaj japonska ter za- grozili s smrtno vsakomur, ki bi le- pake odstranil. Prebivalci so poziva- li, naj se podvržejo Japonski. Re- zervnemu podčastniku Sotnikovu, ki je zapovedoval 120 možem milice, se je posrežilo, japonskega povelj- nika Hedjita in doktorja Odo Naotara izvesti v Javino, kjer ju je vjel. Po- tem je podčastnik naskočil s svojimi ljudmi Ozernajo. V boju je bilo 17 Japoncev uhitih, na naši strani le 5 mož ranjenih. Japonci so tudi ople- nili Uko. Guverner Gribicki je do- bil nalog, oditi v Ohotak, Javino Bolšereck in Tigil ter preskrbeti kraje z živili ter jim sploh poma- gati. Kamčatka je ostala verna svo- jim tradicijam in prebivalci so že zgrabili za orožje, da prelijejo kri za vero, cara in domovino.

Angleška jadrenica zletela v zrak

Angleška ladja, najbrže »Lucia«, je pri Port Arturju zadela ob mino ter zletela v zrak. Od posadke se je rešila le ena oseba. Ladje je hotela najbrže pretrgati blokada.

Sporazum med Rusijo in Nemčijo?

Nekateri angleški listi dolžijo Nemčijo, da je pri sedanjih voj- ski tajni udeležnik Rusije ter olajšuje ruske vojaške in politične odredbe. To dokazujejo velike pošiljatve za rusko vojaštvo iz Nemčije in dejstvo, da so se ruske ladje umaknile svoječasno v Kiaočau. Vse to se baje godi po natančno dogo- vorjenem načrtu. Nemčija je baje Rusiji zajamčila za njene meje na suhem, zato pa bo varnost pri skle- panju miru med Rusijo in Japonsko govorila važno besedo. Neki london- ski list je dobil celo iz Pariza obvestilo, da si nemški cesar priza- deva razdvojiti Rusijo in Francijo, da bi v ugodnem trenutku segel po francoskih koloni- jah. Še dalje gre list »Globe«, ki vzklika: Kaj pač naj bo cilj balti- škega brodovja, ako ne Kiaočao? — Seveda ni treba praviti, da so to puste kombinacije brez dejanske podlage.

Iz taborišč v Mandžuriji.

Kakor se poroča preko Londona, ostane japonska armada v Liao- jangu ter gradi zopet mostove, ki so jih Rusi razdrli. — General Ojama je poročal v Tokio, da so stališča Rusov proti Mukdenu nespremenjena. Število Rusov, ki so jih pokopali po bitki pri Liaojangu, znaša 3100 (?). — Iz Šankhaja se po- roča, da delajo Rusi utrdbe na ki- tajskih tleh zapadno Liaha. V Har- binu leži 35.000 (?) ranjenih. (Kakor pa smo zvedeli od nemškega pol- kovnika Gädtkeja, ki je gotovo ne-

pristranski vir, imajo v Harbinu le 14.000 bolnikov). Mesto je podobno veliki bolnišnici. Cerkve in gledali- šča so prenapolnjena ranjenec. — Maršal Ojama je dobil iz Tokija ukaz, naj zopet začne z ofen- zivo, kakor hitro bodo njegove čete za to sposobne. Širijo se tudi vesti, da se snuje četrti japonska armada (?) katere naloga bo zajeti rusko levo krilo. Obsegala bo tri divizije. — Rusi še imajo vedno ve- liko in važno mesto Mukden-Sim- nintin varno zasedeno. Svoje desno krilo imajo zavarovano s ce- lim armadnim vojem na desnem bregu reke Hune. — Japonci morajo brezdelno čakati neke zaradi tega, ker so imeli velike izgube, temuž jim manjka tudi streljiva. Kakor priznavajo celo angleška po- ročila, so si Rusi od zadnjih bojov zelo hitro opomogli. Isti viri pa tudi priznavajo, da so Japonci izgu- bili 10.000, Rusi pa le 5.000 mož.

Japonska ošabnost.

Angleški viri poročajo, da na- meravajo Japonci po zavzetju (?) Mukdena zasesti otok Sahalin, potem šele bo Japonska pripravljena sprejeti pogoje za mir. Pogoji bodo sledeči: 1. mednarodni sindikat prevzame mandžursko železnico ter jo bo upravljal kot strogo obrtno podjetje. 2. Rusija plača vojne odškodnine 2 milijardi kron. 3. Rusija izroči Japonski vse svoje vojne ladje, ki se naha- jajo v kitajskih vodah. — Ka- kor vidimo, se Japoncem ne more očitati, da bi bili preskromni. — Ja- ponski minister zunanjih zadev pa je baje izdal okrožnico, v kateri nazna- nja, da namerava japonska po zavzetju (?) Port Arturja celi polotok Liaotung izročiti Kitajski.

Japonski poslanik na Angleškem, Hajaši, je povedal dopisniku »Ma- tina«, ako Japonska ne zmaga, na- dajala se bo vojna do skrajnosti, dokler obe državi popolnoma ne ope- šate. Japonska nima skoraj nič (?) državnega dolga, pa veliko sredstev. Tudi bo Japonska dalje (?) držala kot Rusija. Prihodnja velika bitka bo najbrže pri Tielingu. Vojna ne bo čez zimo mirovala. Port Artur ne bo zavzet z naskokom, te- muž z izstradanjem; to bo zahtevalo sicer več časa, toda manj žrtev. Na ta način bo prostih 50.000 mož, ka- terih pa Japonska ne potrebuje (?).

Razgovor z dr. Körberjem in grofom Goluchovskim.

Rim, 16. septembra. Dopisnik »Tribune« je imel te dni razgovor na Dunaju z dr. Körberjem in grofom Go- luchovskim. Glede italijanskega vse- učilišča je rekel ministrski predsednik: »Na ustanovitve italijanskega vseučilišča v Trstu ni misliti iz lahko umljivih vzrokov. Vlada se ne bo nikoli dala

k temu pridobiti. On je prvi avstrijski minister, ki je dovolil Italijanom glede višjega šolanja tako obsežne koncesije. Italijani so inomoške dogodke grdo pre- tiravali ter pozabili, da je vlada storila svojo dolžnost ter jih najkrepkeje ščitila. Da se prepreči ponovitev nemirov, se bodo paralelke v Inomostu strožje ločile. Vlada računa na zdravo pamet Itali- janov in tudi nemških dijakov. Mir se bo vsekakor brezpogojno varoval. — Na vprašanje, ali bi Avstrija prevzela var- stvo nad katoliki v orijentu, ako bi ta pretektorat odločila Francija vsled na- petosti z Vatikanom, ni hotel dr. Körber odgovoriti ter je dopisnika napotil k grofu Goluchovskemu. Komaj pa je temu ponovil vprašanje, ga je Golu- howski prekinil: »Prosim, ne nadaljujte, ker je nepotrebno. Francija se svoji predpravički nikoli ne od- reče.«

Nova vsenemška stranka.

Gradec, 16. septembra. Iz vse- nemških krogov se poroča, da se osnuje kmalu nova vsenemška stranka, v ka- teri se združijo nekateri nezadovoljni pristaši Schönereja in Wolfa. Toza- devni dogovori so bili dosedaj zaupni. Splošno se pričakuje, da se načrt po- kaže v dejanju že pri predstojem deželnozborskem zasedanju na Češkem. V teku jeseni bo sklepal velik zaupni shod o oficijalnem imenu in programu nove vsenemške stranke.

Afera dalmatinskega namest- nika barona Handla.

Zader, 16. septembra. Dalma- tinski uradni list naznanja, da je mini- strski predsednik dr. Körber kot vodja ministrstva notranjih zadev na predlog barona Handla odredil, da se takoj o znani aferi, v kateri je bil na- mestnik Handl obdolžen, da je Dalma- tince zasramoval, uvede uradna preiskava. Izid preiskave se obelo- dani. Ta izjava je obudila v dalma- tinskih političnih krogih veliko prese- nečenje, ker se ve, kako se vodijo take uradne preiskave in kdo se zasliši.

Deželni proračun na Gališkem.

Lvov, 16. septembra. Deželni od- bor je že izdelal proračun za leto 1905. Potrebščine se izkazuje 26.907.766 K, tedaj za 1.678.385 K več kot za tekoče leto. Dohodki so proračunjeni na kron 10.376.958. V pokritje primanjkljaja se predlaga 50 odstotno zvišanje deželnih doklad, ki bodo znašale potem 16.096.963 K. Nadalje se nasve- tuje najeti posojila 6.250.000 K za re- gulacije rek iz Karpatov.

Lvov, 16. septembra. Namesto umrlega deželnega odbornika Roma- nowicza je izvoljen v deželni zbor državni poslanec dr. Globinski.

Deželni glavar po — papeževi milosti.

Inomost, 16. septembra. Novi deželni glavar za Tirolsko, dr. Kathrein je dobil od papeža sle- dečo brzajavko: »Nj. Svetost je zelo

obradoščena vsled izraza Vaše vda- nosti napram sv. prestolici. Nj. Sve- tost vidi v Vašem napovedanem programu, ki ga prevevajo pajblažji nameni, odkrito zadovoljstvo in za- upno pričakuje, da bo Vaše delovanje s pomočjo božje milosti v blagoslov Tirolske. — »Kam plovemo«, pač ni treba pristavljati, ker Tirolci so že srečno prispeli pod kuto, ko jim celo deželne glavarje inštalira papež.

Italijanska vinska klavzula.

Dunaj, 16. septembra. V novi trgovinski pogodbi med Avstro- Ogrsko in Italijo, ki se v nedeljo dne 18. t. m. v Rimu podpisuje, je točka o vinski carini rešena na ta način, da se 400.000 do 450.000 meterskih stotov letošnjega vina pripusti po podvojeni dosednji carini. S 1. jan- uarjem 1905 pa preneha vsakršna olajšava za italijanska vina ter je v novi pogodbi določena carina 60 K na hektoliter italijanskega vina.

Rojstvo italijanskega prestolo- naslednika.

Rim, 16. septembra. Kralj je podpisal povodom rojstva prestolona- slednika celo vrsto pomiloščevalnih dekretov za prestopke, pri katerih ni bilo hudobnega namena ter za razne vojaške in carinske prestopke.

Trst, 16. septembra. Prvi pod- župan dr. Venezian, je prišel danes zjutraj v italijanski konzulat v imenu mesta čestitat k rojstvu italijanskega prestolonaslednika.

Dogodki v Macedoniji.

Cetinje, 16. septembra. Ker so pri Zeti Arnavti pomorili več Črno- gork, poslala je črnogorska vlada v Carigrad protest s prošnjo, da se ukrene stroge odredbe. Ako turška vlada pritožbi ne ugodí, bo črnogor- ska vlada primorana, da sama po- trebno ukrene, da brani črnogorsko prebivalstvo napadov.

Sofija, 16. septembra. Od vladne strani in tudi v časopisih se čimdalje odločneje pozivajo izobraženi mace- donski beguni, naj se vrnejo v do- movino. Macedonsko prebivalstvo je brez voditeljev, ne ve za svoje uči- telje in duhovnike in bati se je, da zabrede v nastavljene zanjke ter se izgubi bolgarski narodnosti.

Nova vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 16. septembra. Do- čim ima 4000 mož broječa nemška vojska čez glavo posla s Hereroji, vzdignili so se na jugu Hotentoti pod vodstvom ubeglega podkapitana Jakoba Marengo. Hotentoti pa niso tako neusmiljeni z naseljenci kakor Hereroji. Vojaško patroljo, ki je prišla uduševati prvo gibanje, so Hotentoti vjeli in seboj odvedli. Patroljo je šla iskat večja ekspedicija pod vodstvom nekega poročnika. Vstasi so tudi to ekspedicijo premagali ter med dru- gimi ubili poročnika in sergeanta, v Berlinu dela nova vstaja hude skrbí.

Angleško-tibetanska pogodba.

London, 16. septembra. Namen angleške ekspedicije v Tibet je dose- žen, ker se je sklenila pogodba med obema državama. Seveda mora pogodbo še podpisati Kitajska kot nadzorovalna država nad Tibetom. Kitajska pa ne bo delala težav, ker so bili njeni or- gani navzoči pri tozadnjih pogajanjih. Vsebina pogodbe je še tajna.

Dopisi.

Iz Šmarjete na Dolenj- skem. Šmarjeta se je spreobrnila. Dosedaj klerikalna Šmarjeta se je pre- levila kar naenkrat v liberalno. In struna, ki jo je naš oholi prenapetnež, vam že znani župnik Zaman že toliko časa s tako silo napenjal, je končno morala počiti. Že pri letošnji občinski volitvi mu je jako slabo predlo in ker z vso svojo aroganco, z zlorabo duhovniške avtoritete in z vsemi najpodlejšimi sredstvi je dosegel po obupnem boju vendar zmago, katero je potem proslavljal v infamnem »Slovenec« in v tisti greznici vseh smrdljivih laži in obrekovanj »Domoljub«, kateri se mora res kmalu sam svojega smrada zadu- šiti. Kdor je te umazane laži čital, in bi jim hotel verjeti, mislil bi pač, da je Zaman že res vse liberalce v Šmarjeti

Dalje v prilogi.

Kralj Matjaž.

Zgodovinska povest.

XVI.

(Dalje.)

Ljubljanski sodnik in prijor Hugon sta pazno poslušala starega Strniša, ki je jasno in z globokim prepričanjem pojasnjeval ter dokazoval, da so cigani usmrtili prijorja Celestina in da tega kmetije niso mogli storiti. Razen samo- stanskih stražarjev je edinole zaveznik in vohun ciganov, Simon Kozina, vedel, da je bil prijor Celestin — oblečen kot vojščak — šel na Vrhniko in edinole Kozina je mogel iti ciganom na roke, da so Celestina spravili na stran in ga umorili. Toda ljubljanski sodnik in prijor sta le zmajevala z glavama in videlo se jima je na obrazih, da ne verjameta staremu Strniši.

— Kje naj bi se bili pa vzeli ti vaši cigani, je vprašal prijor, ko je končal Strniša. Celo leto ni bilo videti nobenega cigana zdaj pa naj bi bili kar naenkrat zrasli iz tal, in usmrtili prijorja Celestina. To je skoro nemo- goče, gotovo pa popolnoma neverjetno.

— Vse je mogoče in vse je ver- jetno, je pripomnil ljubljanski sodnik, gre se le zato, kako se kaka obdolži- tev podpre.

In obrniviši se k Strniši je dostavil:

— Kot pravnik veste sami, da ste doslej navedli same trditve, dokaze pa ste nam ostali dolžni. Da, niti tega niste povedali, kako ste prišli celi stvari na sled, kako ste izvedeli, da so cigani umorili prijorja Celestina.

— Tega ne morem povedati, je odgovoril Strniša. Slučaj je nanasel, da sem stvar izvedel, a dolžan sem mol- čati, kdo mi jo je razkril.

— A vendar hočete, naj se vam verjame, se je smejal prijor. Pomislite gospod Strniša, vi ste bodoči tast iz samostana ubeglega Erazma, Vi ste eden najboljših prijateljev Antona Ma- gajne, tega najhujšega sovražnika na- šega samostana in sploh katoliške cer- kve, Vi ste luteranec in hočete, da naj se vam veruje, ne da bi svoje trditve dokazali. Oprostite, gospod Strniša, ali to vam moram že reči, da nekoliko preveč zahtevate.

Stari Strniša je bil globoko užaljen in ježno je odgovoril:

— Erazem pl. Obričan in Anton Magajna sta častivredna moža, a kar se tiče mojega verskega prepričanja, nima to ničesar opraviti z umorom pri- jorja Celestina. Vidim, da nisem tu ničesar opravil in da me celo sumita, da sem Vama vedoma neresnico pove- dal, da sem samo prišel, da bi vaju

speljal na led. Vzpričo takemu sumu je nepotrebno, da bi se še dalje tu mudil.

Strniša je vstal in vzel svoj klobuk, ne da bi mu bila sodnik ali prijor to branila ali ga kako drugače zdrževala.

— Še nekaj, predno grem, je rekel Strniša. Povem vama v naprej, da izve deželni glavar še danes vse to, kar sem vama povedal in da jaz resnice sploh ne bom prikrival. Naj izve ves svet, da tu trpinčita in morita nedolžne ljudi.

Pri teh besedah se je Strniša obrnil in je odšel, s trdnim namenom, da stori kar je mogoče, da pride vkljub prijorju in ljubljanskemu sodniku res- nica na dan.

Erazem je čakal Strniša blizu sa- mostana in obšla ga je silna jeza, ko je izvedel, da ni bodoči njegov tast v samostanu ničesar opravil.

— Za sleparja me smatrata, je pripovedoval Strniša. Toliko da nista rekla, da sem jima nastavljal past.

— Bojita se ljudske nevolje, je menil Erazem. Če pride na dan, da so nedolžni vsi ti vbogi ljudje, ki so v samostanskih ječah in ki so jih gro- zovito trpinčili ali celo že umorili, na- stane tak vihar, da bo groza.

Na Verdu sta Erazem in Strniša vprašala za Magajno, a ker ga ni bilo doma, sta se peljala na Vrhniko in tam

vgnal v kozji rog, in da se nihče več dihniti ne upa o liberalizmu. Toda temu ni tako. Ker vemo, da noben boljši človek klerikalnim smrdljivim histom nič ne verjame, nismo hoteli reagirati na te čenče klerikalnih čunj, ampak vse prezirljivo pustiti tiho. — Kar se tiče občinskih volitev, imeli bi jako veliko in mnogo pisati, a omejiti se hočemo na kratko poročilo. Kako hudi in obupeni da je bil volilni boj, sklepa se lahko iz tega, da se je istega obojestransko udeležilo nad 300 volilcev. Nikdar prej ne Šmarjeta videla enakega volilnega boja. Sam III. razred volil je od 8. ure zjutraj do čez 12. uro, in še je ostalo kakih 20 30 volilcev, kateri so pa popoldan prosto voljno odstopili, da je lažje II. in I. razred brže na vrsto prišel, in ker se je videlo, da je v tem razredu volitev odločena. Zamana je od začetka kar strah spreletaval, ko je videl tak naval in čul toliko liberalnih glasov. Le proti koncu se je obrnilo, ko je priletelo še nekaj klerikalnih backov in ko je prihitel tudi škocjanski kaplanček Abram na pomoč, dasi ni imel kaj tu iskati. Ves čas pa se je mešal tu med volilce ter s prošnjami in žuganjem, da bo vse težilo, kateri so dolžni škocjanski posojilnici in ne volijo z Zamanovo stranko. Tudi prej se je ta kaplane veliko vtikal in agitiral, celo po šolskih otrokih je njih staršem pošte pošiljal, da kdor ne pojde na Zamanovo stranko volit, in so dolžni posojilnici, tiste bo vse tožili. Tudi iz sosednih občin in far, ki imajo kaj v naši občini davka, prišli so pomagat Zamanu, posebno iz Sem-peterske občine, in ko bi slednih ne bilo, bi gotovo klerikalna stranka propala, kajti v II. razredu so imeli le po 2 in 3 glase več. Župnik Zaman pa je že dolgo pred volitvijo napravil neki skriven klerikalni shodek pri Pergarju (to je pravo klerikalno gnezdo) v neki skrivni podstrešni sobi, kjer je te uboge nevedne kmete slepil s pičajo in z različnimi lažmi in obkrovanjem nad liberalci, češ, te moram spraviti ob vse zaupanje in jih kolikor mogoče uničiti in oblatiti njih ugled in moštost potem bo že šlo, kar je res deloma dosegel. Na prižnici pa je oba Binkoštna praznika imel samo politiko, same volitve. Grdil je na najpodlejši način liberalce, in imenoval, da hudič je bil prvi liberalce in končno mesto „amen“ zarjovel: „Možje, glejte, da bodete iz te liberalne smeti ven pomeđi“ (iz občinskega odbora). Nato pa je sam hodil agitiral in gonil vse polno svojih backov agitatorjev na vse strani v vsako bajtico, kakor stekle pse. Vsako vdovo je poiskal in ji napravil pooblastilo na svojo stranko. Na dan volitve so kar po 3—4 moške šli v hišo, kjer se je gospodar branil iti na volišče in ga, kar če ne z lepega, pa s silo in žuganjem zlekli na volišče. In koliko revežev je vsled gnusnih groženj in vsled znane župnikove maščevalnosti šlo volit z župnikovo gardo zoper prepričanje. Med volitvijo opazilo se je tudi, da je župnik vse one, ki niso z njim volili, si notiral — kaj pak samo z namenom maščevanja. Lahko bi rekli, da ni blizo ne daleč tako samosvojega, togotnega in maščevalnega človeka kot je ta Zaman, in le s tem svojim terorizmom, ker se ljudstvo trese pred njegovo trdo maščevalno roko, je se prodrl svojo stranko sicer je bilo v resnici prav malo njemu vdanih. No končno pa je na nečastni zmagi res plačal vina pri Pergarju toliko, kolikor je kdo mogel piti, tako, da se je vse pijano in v grdi kletvi motovilno ljudstvo domov. Ta volitev je mnogo sovrastva in jeze povzročila med sosedni in srenjami. Zagradška stranka, ki je pod škocjansko faro a šmarješko občino, se sedaj vsled tega na vsak način hoče odtrgati od šmarješke občine in stopiti pod škocjansko, vse pod „Zamana“, kateri bruhla svojo jezo na nje, ker so skoraj v malo izjemo liberalno volili. Našega značajnega g. poštarja, katerega kot liberalca smrtno sovraži, vedno toži na pošto ravnateljstvo v Trst in vije na vse načine da bi ga ob pošto in kruh spravil. Gospoda nadučitelja je spodrinil od tajištva pri občini in vrnil svojega organista, ki pa ni v to sposoben. Sedaj župan nič ne ve in ne zna in tajnik ravno tako nič in je v občinskem uradu tak nered in revščina, da se Bog usmili. V tej zavedbi bi imeli jako žalostne podatke navesti, toda radi obširnega dopisa danes ni mogoče. Ključarje pri cerkvah je večinoma vse odpravil, ali če ga ima katerega le v imeniku in na papirju, a v pogleda in cerkvene račune nima nihče, dela sam kar hoče. Zato so pa tudi previdnejši možje pri zadnji volitveni pičaji začeli zmajevati z glavami rekoč: lahko plačuje župnik za vino, saj težko da iz svojega žepa — saj ima cerkev precej v kasi itd. Vidi se lahko že na tem ko se je pripravilo nekaj apna za povečevanje potrebne farmanske cerkve, in to apno so farmani večinoma brezplačno zvozili kot tudi ugasi. Sedaj si pa mesto da skrbi za cerkvene potrebe „velba“ hleve in posojajo ali prodaja v sosedno faro, tako da ubogo kmetsko ljudstvo vara. No pa dovolj o tem. Kakšen slučaj je pač prišel, da se je ta navidezno klerikalna Šmarjeta

kar naenkrat prelevila in da je isti mogočni ošabni a ne značajni Zaman, ki je res mislil, da ima vse liberalce pod svojo trdo peto, in da sme vsakega kdor se mu nepogojno ne pokori, pomaandrat kot črva v prahu. Prišlo je tako: Kakor znano je kaplanoval v Šmarjeti sedaj nekaj časa sem (dolgo tako noben kaplan z Zamanom ni skupaj) znani kurat Ferjančič. Ferjančič je prijazen občeval tudi z onimi liberalci, katere Zaman smrtno sovraži. Slednjič pa, ko Ferjančič na ukaz župnikov ni hotel agitirati za občinske volitve, ampak odgovoril, da se on noče v to nič vtikati, da je že dovolj enkrat „tepen“ bil (goška afera) in se tudi res ni spuščal v volitve ne na prižnici ne zunaj cerkve, začel ga je Zaman sovražiti in tožiti pri škofu ter ga res nenaglo in sramotnim načinom spravil iz Šmarjete. To je bil ogenj v strehi. S tem ravnanjem si je Zaman nakopal sovraštvo cele fare. Odhajajočemu kaplanu je ljudstvo napravilo veličastno odhodnico. Spremili smo ga liberalci kot klerikalci, ker se je nam s svojim tukajšnjim delovanjem priljubil, dasi je nam bila znana njegova goška zadeva. A prepričali smo se da ga je bila tista britka izkušnja popolnoma predrugačila. Vse zdaj sovraži župnika Zamana iz dna svoje duše in le ena želja in zahteva se sliši po fari, da Zaman mora iz Šmarjete. Vse je tako napeto na njega, da je v prav nevarnem položaju. Vse ga preklinja in z najslabšimi priimi obkłada. Največji njegovi prejšnji prijatelji in občinski odborniki se kesajo, da so ga ubogali pri volitvah ter pravijo, da jih nikdar več ne preslepi, da bi kateri župnika Zamana volil ali njega sploh pri volitvah poslušal, ampak, da postanejo vsi liberalci. Da! res čudno hitra sprememba, h kateri je pripomogel še drug slučaj, namreč da je ravno isti dan in isto uro ko je kaplan od škofa dobil pismo in zatožbo župnikovo, si župnik na lepem potu zlo-milnogo, kar je ljudstvo seve zvedelo in si tolmačilo kot očitno kazeno božjo. Še bolj neumni hribovski svet pa je govoril, da je župnik točo delal in da ga je kaplan doli vrgel pri čimer si je nogo zlomil. V resnici pa je šel s tistim svojim klerikalnim adjutantom Pergarjem v Rovnik pit v zidnico. Tako je g. župnik Zaman, Vaša struna je počila. Preveč ste jo napenjali. Dolgo ste drugim jamo kopali in sedaj ste sami notri padli. Sedaj pa bodete šli raje Vi v penzijo mesto onih liberalcev, si ste jih zadnjič v penzijo obsodili. In preje ko se skupljate iz Šmarjete, večje zadovoljstvo napravite faranom, kajti to se je videlo 4. t. m. ko je vpokojeni g. župnik Bogolin oznanil s prižnice Vašo zahvalo za faro. Od veselja je bilo ljudstvo vse navdano in želelo, da se pač ne premislite. Toda videti je, da zopet besedo nazaj jemljete (kot je Vaša navada) ko nabira baje Vaš junško učen in Vašega duha napojeni župan podpise, da bi ljudstvo za Vas prosilo. Zaman je obračal — Bog je obrnil. Torej le brž v pokoj, ajdovke za odhod pokaditi je že dovolj pripravljene. Z Bogom!

S. Prema. Pri nas imamo župnika, kateri sliši na ime Lovšin. Mož ni za duhovnika, pač pa bi bil kaj izvrsten občinski policaj. Le v toliko ga ni pohvaliti, da mu še niso znane policijske ure, ki jih morajo respektirati gostilničarji. Prišel je namreč v nedeljo dne 4. t. m. v neko tukajšnjo gostilno ob pol osmi uri zvečer in sicer s tako araganco, ki izobraženemu človeku nikakor ne pristaja. Spravil se je najprej na lastnika gostilne. A te, videvši, da ima opraviti s človekom, ki se tako obnaša, kakor da bi bil spil v enem dnevu že par litrov vina in vsaj deset steklenic piva, se ni hotel z župnikom crepirati. Župnik se spravi potem na goste in sicer na tak način, da jih je kar iz gostilne porival ter s svojo blagoslovljeno palico celo po oknu tolkel. Ker niso hoteli poslušati župnikovih surovosti, odšli so gostje res večinoma iz gostilne, le pri enem možu naletel je župnik na precejšnji odpor. Mož je župniku dokazal, da ni njegova marioneta. Da se župniku ni kaj neljubega pripetilo, zahvaliti se ima le miroljubnosti gostilničarjevi, a v prihodnje v takih slučajih ne sme več računati na isto. Naj ostane raje lepo v farovžu ter prodaja svoje češnje v prihodnje še dvem ali celo trem kupcem, samo naj ne reče več prvemu, kateremu jih prodal, da v kupčiji ni moštva, kajti zadela ga je nemila usoda, da je moral odšteti pred c. kr. okrajno sodnijo 30 kronic prvemu kupcu, in to vsled tega ker ni hotel v kupčiji — moštva držati.

20letnica „Delavskega bralnega društva v Idriji.“

Z veselico, prirejeno v nedeljo dne 11. t. m. zvečer v čitalničnih prostorih, se je spominjalo Delavsko bralno društvo svojega 20letnega obstanka. Skromna je bila proslava tega v društvenem življenju toli znamenitega dogodka, zdi

se nam, kakor da je nalašč hotelo društvo pokazati, da njegovo delo ni prirejanje na zunaj šumečih, a sicer praznih slavnosti, ampak mirno, nehrupno, pa vendar neumorno in vspesno notranje delo, ki ima znatni del pri priporodu mesta Idrije v narodnem oziru, še večji del pa za povzdigo stanovske zavesti idrijskih rudarjev. In ravno v ta namen je bilo pred dvajsetimi leti poklicano to društvo v življenje. Skrajno žalostne, naravnost nečuvne razmere so takrat vladale v Idriji za idrijskega delavca. Na eni strani najslabše gnotne razmere in zatiranje vsakega svobodnejšega pojasa med delavstvom, na drugi strani pa preganjanje slovensko čutečih delavcev, je vzbudilo nekaj zavednih, nevstrašnih mož, da so sklicali delavstvo k prvemu pripravljalnemu zboru 20. julija 1884. leta in položili s tem temelj delavskemu bralnemu društvu. Od tega časa nadalje do danes bilo je društvo vodnik delavstvu k boljši bodočnosti. Skoraj 10 let po svojem ustanovitvenem je bilo Delavsko bralno društvo edino delavsko društvo v Idriji in mnogo je trpelo v tej dobi društvo od delavstvu neprijazne in nemučurske zagrizene gospode v gradu. Ponežje pa so se tem nasprotnikom pridružili še klerikalci in socijalni demokratje, dasiravno so se oboji vzgajili ravno v Delavskem bralnemu društvu in bi naravnost morali biti hvaležni temu društvu. Pa navzlic mnogoštevilnim in zahrbtnim svojim sovražnikom, se je društvo častno in močno držalo do svoje dvajsetletnice in ves ta čas stalo odločno na braniku za stanovske pravice delavskega stanu, bilo pa tudi ves čas v službi narodovi.

In z ozirom na svojo delavnost in po tej pridobljene zasluge za vzbujbo idrijskega rudarja v stanovskem in narodnem oziru, bi društvo zaslužilo v polni meri velike slavnosti o priliki praznovanja svoje dvajsetletnice. Vendar je udeležba na sicer skromni veselici sijajno pokazala, da idrijsko narodno napredno delavsko občinstvo ve ceniti za sluge delavskega bralnega društva. Precej obsežni čitalnični prostori so bili do zadnjega prostorčka zasedeni. Najprvo je udarjal močan društveni tamburaški zbor Volaričevoro koračnico „Naša zastava“. Zatem pa je nastopil rudar g. Josip Kumar, podpredsednik in eden izmed ustanoviteljev društva ter imel sledeči govor: „Častiti navzoči! Dragi sočlani! Dne 3. avgusta je minilo 20 let, odkar se je ustanovilo naše „Delavsko bralno društvo“. Kratka je sicer ta doba, ali tem bolj pomenljiva ne samo za naše društvo, ampak tudi za staroslavno Idrijo, ki se je v tej dobi takorekoč prerodila in to po nemali zaslugi „Delavskega bralnega društva“. Žalosten je bil položaj idrijskega delavstva pred 20 leti. Svetopisemski izrek: „Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo!“ je bil edina tolažba našega delavca. Brez vsake izobrazbe je živalitaril ob pičli plači, vdan v voljo božjo. Pridige so bila njegova edina duševna potreba, kdor pa je znal čitati, ta je še vrhote izskal utube v mašinih in drugih svetih knjigah. Tako je bila tedaj Idrija pred 20 leti od Boga in sveta pozabljena, s plankami zabita luknja, v njej pa je kraljevala prava egiptovska tema. Dne 3. avgusta 1884 l. pa se je zasvetila v tej temi prva lučka, ki se je skoro razvila v mogočen kres in dala Idriji vse drugo prijaznejše lice. Teda dne se je rodilo „Delavsko bralno društvo“. Med idrijskimi delavci so se bili našli možje, ki so spoznali svoj bedni položaj in izprevideli, da je idrijski delavec do tedaj živel človeka nevredno življenje, ko se nihče ni zmenil za njegovo izobrazbo. Dobro vedoč, da le v izobrazbi je spas in rešitev, da le izobrazba jim more prinesiti milejšo bodočnost, ustanovili so si svoje izobraževalno društvo. Vsako delo sicer najde odpor, ali ni ga odpora, katerega bi delo ne premagalo. Tako je tudi „Delavsko bralno društvo“ premagalo vse ovire, ki so se mu stavile na pot in se krepko razvijalo do današnjega dne. In uspeh ni izostal.

Idrijski delavec je našel pot k izobrazbi, začel se je brigati za svoj obstanek, za zboljšanje svojega žalostnega položaja. Knjige in časopisi, leposlovni in politični, so kar preplavili naše mesto. Če pomislimo, da je pred 20 leti prihajalo v Idrijo le par časopisov za čitalničarje in kazinarje, danes jih pa čitajo v vsaki hiši, da v vsaki rodbini, tedaj je to tak napredek, da moramo „Delavskemu bralnemu društvu“ le čestitati na takem uspehu. Res je, da so k temu pripomogle tudi druga društva — vsa čest jim — ali začelo je „Delavsko bralno društvo“, ki se danes ob praznovanju svoje 20letnice lahko s ponosom ozira na svojo preteklost. Ogromno delo je že storjeno, veliko truda in napora nas še čaka, kajti svet napreduje neprestano, in kdor ne napreduje z njim, ta nima pravice do obstanka. Naše društvo pa si je bilo že pred 20 leti stavilo za nalogo izobrazbo idrijskega delavstva in temu svojemu programu hoče ostati zvesto tudi zanaprej. Zato pa vas pozivljam, dragi sočlani, da v tem slovesnem trenutku prisežete zvestobo „Delavskemu bralnemu društvu“, da bo moglo čez 20 let z istim ponosom praznovati svojo 40letnico,

kakor danes svojo 20letnico“. Z nepopisnim navdušenjem je bil sprejet govor, tamburaši so zaigrali „Naprej zastava slave!“ in ploskanje kar ni hotelo utihniti. Videlo se je, da je govornik govoril vsem iz srca in koliko priljubljenosti uživa vrlo delavsko bralno društvo med narodnim občinstvom. Nato so v splošno zadovoljnost prednašali društveni pevci in tamburaši več zelo lepih zborov, za kar so želi obilo zaslužene pohvale. Po koncertu so naši diletanti pod vodstvom g. Fr. Tavzesa vpriporili enodejanko „Lokavi snubači“, ki je izborna prednašana vzbudila mnogo smeha in pohvale med občinstvom. Ko se je nekoliko izpraznila dvorana, se je pričel ples, ki je trajal do ranega jutra. Med koncertom so prodajale naše vrlo rodoljubne narodne gospice šopke, katere so same napravile v korist društva. Veljaj jim prisrčna zahvala! Med prsto zabavo se je g. Novak v daljšem govoru spominjal društvenih ustanovnikov, zaslug društva v svoji dvajsetletni dobi za probujbo stanovske in narodne zavesti med idrijskim delavskim stanom, poudarjal potrebo te in želel še lepšo prihodnost društvu. Govornikovi napitnice se pridružujemo i mi ter kličemo „Delavskemu bralnemu društvu“: rasti, cveti, procvitaj!

Pšice iz ribniške doline.

§ 203. Burčov France, organist šentgregorski, jo je pa skupil. Njegov župnik je bil obsojen v denarno kazen, ker se je tepel, da pa župniku, kateremu ne gre denar izpod palca, kazni ne bi bilo treba plačati, zmisli si je Burčov France nov vir dohodkov za obsojene malopridne farje. Šel je po hišah ter nabiral denar za »po nedolžnem obsojenega« božjega namestnika. Ta bira je imela dober uspeh, kajti France je več nabral, kolikor je bilo treba, pa saj so šentgregorci še tako neumni, da mo rejo le še z ovčicami robskega fajmoštra Pešica tekmovali, katere niti denarja ne poznajo, pa hodijo v Ljubljano zobotrebece prodajat. Za to organistovo »fehtarijo« je pa zvedela tudi žandarmerija in ta je vso stvar sodniji naznanila in vršila se je obravnava, pri kateri je bil Burčov France obsojen v občno denarno kazen. Krumpestar pa ima le denar. Kaj je neki žandarmerije treba? »Nič, prav nič.« Res je, klerikalci se vsega boje, kar je pošteno in čuvaj pravice so jim vedno na poti. So pač poštenjaki!

§ 204. Kaj so občinski odborniki, pripovedoval je nedavno tega poljanski petelin Volc svojim zbranim vernim ovčicam. Občinski odborniki so neke vrste angeli, zato jih je treba spoštovati in ljubiti. Župan je pa menda bog oče? Ljudje so se v cerkvi muzali, ker je znana stvar, da je sedanjí občinski odbor pribežališče duševnih rev in take reve so angeli. Pojte rakom žvižgat.

§ 205. »Domoljub« uči krasti. »Kaj če to, če se kje kako sadje vzame! To ni greh!« Tě »Domoljubove« besede so padle na rodovitno tla. Župnik Šaleharju v Dolenjivasi so pošteno porobutali vse sadje in istotako so tudi v Poljani v znak spoštovanja do lista »Domoljuba« svojemu župniku storili. Pa saj to ni greh

§ 206. Pri sestanku »Pšidarjeva« sa je mareskaj ukrenilo, posebno poročilo, oziroma bilanca bila je prav vestno sestavljena in g. poročevalec prosimo, naj sestavi nekaj obria. Razvidi se, da smo napredovali in da je zanimanje vedno večje.

Glasovi z Jesenic.

Kaplan Zabret piha od jeze, ker se ustanovi na Jesenicah „Sokol“. Sestavil se je že pripravljalni odbor, vladi pa so se poslala pravila v potrditev. Med Jeseničani ima „Sokol“ mnogo prijateljev, celo med ljudmi, ki so bili včasih ponižne farovške ovce. Govori se, da kaplan Zabret cele noči ne spi, ker je začelo po ustanovitvi „Sokola“ pokati v delav. katol. društvu. Večje število značajnih mladeničev je raje izstopilo iz kat. društva kakor pa da bi pustili Sokola. Tako je prav! Sokol je nositelj narodnotne misli — njega namen je, vzgojiti telesno in duševno čile in značajne može. Kdor temu nasprotuje, je naš sovražnik, ki rad gleda slabotneže, ki plešejo, kakor on gode. Zapičnite si gospod Zabret, če ste pri nas ungonobili vse, kar ne stopa po vaši komandi — Sokola ne boste. Mladeniči na noge, da v kratkem razprostre ponosni Sokol svoje peroti po lepi jeseniški dolini. Braniti nam bo našo slovensko zemljo — če tudi nam nasprotujejo lastni bratje — izdajice!

Po Jesenicah kroži vest, da nas misli zapustiti zloglasni kaplan Zabret, ta slavni organizator in nositelj pristne katoliške misli, ker ga ljudje kar nič več ne ubogajo. O, tudi Jeseničani so začeli misliti s svojimi možgani, kar uvidevajo, da iz župnišča ne teče samo — med. Če Zabret kmalu odide, želimo srečno pot. Jokal ne bo za njim nihče

rozen tiste zaljubljene Mici, ki vedno kroži okrog župnišča.

Jeseničani se začudeni povprašujejo, kdo je tukajšnji župnik — Zabret ali Zabukovec. Menda bo pravi gospodar — kaplan Zabret.

Na Jesenicah je le ena gostilna, ki je naročena na „Slov. Narod“. Vsi, ki se zavedate, da ste svobodni slovenski možje, obiskujte le to gostilno, drugih se izogibajte. Kjer je otročji in neumni „Slovenec“, tam nima pravi mož ničesar iskati.

Jeseniški posestniki ugibljejo, kdo je pravzaprav pri nas tako neotesan, da piše v „Slovenca“ tiste neumne „Jeseniške novice“. Mi pa pravimo: „Možje, obrnite se na kaplana Zabreta, on ga prav dobro pozna“.

Pri veselici, ki so jo priredili klerikalci v prid družbe „Cirila in Metoda“ se je vpriporila igra, v kateri se slikajo liberalni študenti kot pijanci. O ti smola ti! Par dni prej sta pa bila ravno tista dva klerikalna študenta, ki sta igrala, tako pijana, da jih je moral neki tukajšnji trgovec peljati za roko. Imena lahko priobčimo. Glejte Jeseničani, taki hinaveci so ti farovski ljudje in Vi jih še poslušate!?

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 17. septembra.

— Kranjski deželni zbor.

Bližajoče se zasedanje skoro vseh deželnih zborov je dalo praški „Politiki“ povod, da je obrazložila svoje mnenje, kako bodo teklo obravnave v posameznih parlamentih in kake uspehe ali neuspehe utegnejo obroditi. Glede dež. zbora kranjskega pravi, da vsled klerikalne obstrukcije ne bo mogel delati, ter priporoča vladi, naj dež. zbor razpusti, češ, potem nastanejo mahoma normalne razmere. Pri nas ve vsakdo, da govori „Politik“ o naših razmerah kakor slepec o barvah. Okrog „Politike“ zbrani Hebrejci se zanimajo dosti bolj za pavšalije sladkornega kartela, nego za dejanske razmere med Slovenci. Svojo modrost, da bi se z novimi volitvami mahoma ustvarile normalne razmere v deželnem zboru, je „Politik“ našla v tistih dveh plitvih člankih, ki jih je Šuklje obelodanil v njenih predalih. Šuklje je vladi priporočal razpust deželnega zbora in ji obetal za vsak slučaj, da bo potem konec obstrukcije, češ, tudi tega se ni bati, da bi napredna stranka delala obstrukcijo, če bi klerikalci dobili večino, ker bi bila preslabla. To Šukljejevo neslanost je „Politika“ pograbila in jo z veseljem prekuhala ter nanovo servirala. Zato pa vendar še ni resnična. Mi smo že opetovano izjavili, da nasprotujemo razpustu dež. zbora samo zato, ker bi ta razpust pomenil kapitulacijo pred frivolno, sovražno, brezvestno in naravnost hudodelsko obstrukcijo klerikalcev. Novih volitev se nam ni čisto nič bati. Pri zadnjih državnoborskih volitvah so se klerikalci, Nemci in vlada združili proti nam, a so vendar propadli na celi črti. To je pokazalo, kako dedno zaslobo imamo v mestih in da se nam v mestih ni bati volitev. Boj bo torej v Idriji in v kmečkih občinah. Ne tajimo, da se zna zgoditi, da izgubimo vipavski mandat, prav tako lahko pa je mogoče, da ga ohranimo in da pridobimo še oba notranjska mandata. Kar se tiče idrijskega mestnega mandata, je staviti sto proti eni, da ga klerikalci več ne dobe. Iz ozirov na število mandatov torej nimamo nobenega razloga se ustavljati novim volitvam, ustavljamo se razpustu dež. zbora, ker bi ta pomenil kapitulacijo pred obstrukcijo. In na tako kapitulacijo bi mi ravno tako odgovorili, kot so odgovorili Čehi v drž. zboru. „Politik“ naj le nikar ne misli, da bi naša stranka ne mogla delati obstrukcije. Tudi v najslabšem slučaju, ko bi naša stranka imela le 6—7 poslancev, bi ravno tako lahko delala obstrukcijo kakor klerikalci. Kdo pa dela izmed klerikalcev obstrukcijo? Trije ali štirje poslanci, drugi pa molče, ako že očitno ne zabavljajo na svojo lastno stranko. Sicer pa lahko tudi trije poslanci zadržujejo in onemogočajo vsako delovanje dež. zbora in vlada naj bo zagotovljena, da se ji odgovori z obstrukcijo v tistem hipu, ko kapitulira pred klerikalci. In vodili bi obstrukcijo toliko brezobzirneje, ker bi dosti lažje prenašali njene posledice kot klerikalci

in ker jo lahko prenašamo iz dež. zbora še v vse druge zastope, v davčne komisije itd. itd. To naj si „Politika“ zapomni, še bolj pa vladi, kateri so bili namenjeni nasveti „Politike“.

— **O zadnjih demonstracijah** je priobčila tudi »Tagespost« strupen, vse Slovence sramotilec članek, kjer zopet zavija, pretirava in laže, kakor je pač nemška navada. »Tagespost« se pri tem sklicuje na uradni list in na korespondenčni urad, ki tudi še do danes nista popravila svojega poročila. Naj Slovenci le pridno bero zavijanja in zasramovanja nemških listov in naj se pri tem spominjajo, kako so nemški listi tedaj pisali, kadar so Nemci pobijali Slovence na Dunaju, v Gradcu, v Celju, v Brežicah itd. V nobenem nemškem listu ni na pr. ne ene besedice, kako so tedni nemški junaki v Brežicah pred očmi policije zaklali slovenskega dijaka, ki ni nikomur nič storil, dočim hočejo napraviti velikansko afero iz slučaja, da se je proti nekaterim nemškim buršem demonstriral in da je bil nemški kadet tepen, ker je zmerjal ljudi in jih napadal s svojo sabljo. Najraje bi napravili večala in gotovi kazinski ljudje še vedo, kako se bo Slovence »eintunkalo«. Že sinoči smo poročali, da je bilo zaradi teh dogodkov šest oseb aretiranih. Med aretiranci so visokošolci gg. Svetek, Lavš in Ham, ter dijak Levstik. Danes se je visokošolec g. Vodeb sam oglasil pri deželnem sodišču in je naznanil, da je tepeni kadet Mallitsch proti njemu nastavljal sabljo in kričal nanj »Ich stich' sie nieder«, nakar mu je g. Vodeb iztrgal sabljo. Včeraj je sodna komisija pregledala kadeta Mallitscha. Po Ljubljani so Nemci raznašali strašne govorice, kako je Mallitsch zdelan. Najprej so pripovedovali, da ima trebuh prepan, lobanjo prebito, in da je ves razrezan. Izkazalo se je, da so bile to same laži in da so Mallitscheve poškodbe neznatne. Ali Nemci bi radi za vsako ceno napravili težko telesno poškodbo. Zato so začeli raznašati vest, da so se Mallitschu pretresli možgani. Pa tudi to je laž, zakaj Mallitsch je bil že zaslišan, kar bi bilo popolnoma nemogoče, če bi se mu bili pretresli možgani. Zasedovali bomo vse faze prizadevanja, da postane težka telesna poškodba predmet obtožbe in potem bo morda prilika nekaj ljudi — razkrinkati. Vzpričo vsemu temu pa se nam vedno novič vsiljuje vprašanje: Čemu je bilo treba, da je vlada dovolila nemškemu buršem dovolila korporativnega nastopa. Slovenski dijaki ne smejo na Dunaju in v Gradcu nastopati s trakovi, v Ljubljani pa misli vlada, da bodo tisti ljudje, ki so bili v Gradcu in na Dunaju napadani, mirno gledali demonstracijo nemških buršev. Prej omenjenega g. Vodeba so letos na Dunaju nemški burši napadli in ga tako hudo poškodovali, da je ves krvav in brez zavesti obležal na cesti ter se več tednov moral zdraviti. Nihče se na Dunaju ni zmenil zato, nikoč gar niso aretirali, da, še zaslišati niso hoteli nikogar. Istotako je bil letos na Dunaju ranjen g. Lavš, da je moral 14 dni ležati, a nobena oblast se za to ni zmenila, kaj še, da bi bila katerega izmed napadalcev aretirala in kaznovala. Kako se je s pomočje policije delalo s Slovenci v Celju, zato je dovolj živih prič v Ljubljani. Sedaj pa moramo vprašati: Kako je mogla vlada misliti, da bodo ljudje, ki so sami kaj takega doživeli, mirno gledali, da bodo v Ljubljani demonstrirali »Karnijolci« s korporativnimi nastopi, tisti »Karnijolci«, ki so vse omenjene poboje slovenskih dijakov v Gradcu in na Dunaju provzročili in se jih dejanjsko udeležili? Vlada bi morala vendar vedeti, da so nemški burši

zadnji, katerim se sme pri obstoječih razmerah dovoliti korporativni nastop v Ljubljani, a vendar je v zvezi svarilom to storila. Zakaj? Mnenja so različna, ali sedaj ni še čas, da se jih vzame v pretres. Resnica bo že prišla na dan in tedaj se bo govorilo dalje.

— **Zavidanja so vredni** temeljito katoliški prebivalci Suhe Krajine. Ves svet misli, da so to strašni reveži, taki reveži, da bi se jih še kamen usmilil. A glej, kaj čitamo o njih v zadnjem »Domoljubu«. V dopisu iz Ambrusa čitamo: »Tudi mi nekoliko napredujemo. Štiri nove kapelice smo postavili. Tri v enem letu, eno nekoliko poprej. V prvi kapelici častimo Marijo brez madeža spočeto. Za zidanje druge kapelice so nas navdušili naš za vse dobro vneti prečastiti g. župnik. Ta kapelica je posvečena Mariji rožno venčani in stoji na samotni na križpotu. Večkrat se tu pomudi staro in mlado kleče v pobožni molitvi. Lučica v kapelici, ki gori noč in dan, že skozi celo leto, ti priča o radodarnosti Marijinih častilcev. V pušici denar še preostaja. Tretjo kapelico sta postavila na čast sv. Družine dva brata v sedel storjene obljube. Ozaljšala in olepšala sta jo, kolikor je bilo moči — saj za Božjo čast jim ni bilo nikdar preveč stroškov. V četrti zelo lepi veliki kapelici bo stal prekrasen kip Marije rožnega venca. Ali ni to ginljivo? Lejte jih ljudi, kako se jim dobro godi. Pred svetom sicer javkajo, da še za sol nimajo, bridko tožijo, da ne morejo ničesar prispevati za vodovode, dasi ob suši še mlak nimajo, a za kapelice imajo toliko denarja, da jih kar štiri v enem letu postavijo. So pač šaljivi! In kako so jo dobro povedali, da jim ni nikdar preveč stroškov za Božjo čast. Preveč jim je stroškov le za druge reči, če so še tako potrebne. Lahko bi rekli: Naj si to zapomnijo poslanci za tisti čas, ko bodo Nace Žitnik in dr. Schweitzer popisovali revščino Suhe Krajine in grozno uboštvo ljudi, katerim ni nikdar preveč stroškov za Božjo čast. Pa tega ni potreba. Dr. Schweitzer ima to srečo, da izgubi vsako pravdo, in lahko smo prepričani, da bo tudi pravdo za pomoč Suhi Krajini »zafurak«, tudi če se pozabi značilno »Domoljubov« poročanje o štirih kapelah in o stroških za Božjo čast.

— **Nekaj za socialista dr. Kreka.** Antialkoholik Janez Evangelist Krek govori jako rad o kapitalu, ki pije delavcu-trpinu kri in mozeg. Tekom enega leta je mož pod protektoratom ljubljanskega škofa prav lahkomišelnost in brezvestnost uprizoril več štrajkov in vedno je to opravičeval, da gre delavcu poštna plača in da se ga nesme izkoriščati. Razume se samo ob sebi, da se na celoma popolnoma strinjamo z zmedenim filozofom Krekom. Razložek med nami in med Krekom je le v tem, da mi res hočemo socialno reformo, Krek pa o njej le govori. Ko bi imeli Krek in sploh duhovniki res kaj zmisla za socialne reforme, bi to najprej tam pokazali, kjer imajo za to priliko. A kaj vidimo? Kjer bi imeli duhovniki priliko posvedočiti, da res priznavajo delavcu poštno plačilo, tam se vsakdo lahko prepriča, da svoje uslužbenke grdo in neumisljeno dero. Poglejmo si na pr. usodo cerkvenih organistov. Zadnji dninar zasluži dostikrat več kot tak organist. V Boštanj na pr., kjer župnikuje znani Hierscha, ima organist 120 K plače in v študentski občini bira za kakih 40 K, torej 160 K na leto, to je 40 krajcarjev na dan. Še arestant zasluži več kot ta organist, a kar zasluži, še tega ne plača župnik ali na milijone bogata cerkev, nego to plačajo farani. Seveda ne more organist s takim zaslužkom izhajati in vsak zbežiti. Zadnjega organista je Hiersche silil, naj hodi v »tabrhu«, da bo mogel živeti. Seveda je organist pobral kopita in šel. Tudi drugod ni dosti bolje. V Dobropoljah na primer ima organist letnih dohodkov 275 gl., a ni stanovanja in župnika ni sram, da tako službo še v listih razpisuje. Organisti so na-

stavljeni zato, da ljudje rajše v cerkev hodijo, da torej župnik bolje »kšefte« dela. Zakaj župniki teh svojih pomočnikov ne plačajo dostojno, nego le vse sami požro, pri tem pa govorijo o socialni reformi.

— **Pod akademično častjo.** Piše se nam: Član fer. društva »Prosvete« je pisal v zadnji številki »Omladine«, da so se na shodu v Žalecu združili proti govorniku »Prosvete« »Savani« in »Daničarji« — pes in mačka. Res duhovita primera, popolnoma vredna njenega avtorja, le žal — neresnična! Konstatirani nam je, da »Savanov« na dotičnem shodu sploh ni bilo, ker 1 član nikdar ne zastopa društva, še posebno ne, če ni v to pooblaščen. Kar se tiče narodnega kolka, omenjamo le toliko, da je društvo svob. sloven. akad. »Sava« prvo poslalo družbi sv. Cirila in Metoda tozadevni navet, kateri se je sklenil na rednem občnem zboru meseca maja, in da tudi potem ni nasprotovalo kolku, ko je izvedelo, da ga je družba prevzela od »Prosvete«. Dejstvo temu je, da poznamo več »Savanov«, ki prav pridno širijo narodni kolek in se ga pri vsaki priliki poslužujejo. Kar se tiče medklicev od »Savana«, smo izvedeli od popolnoma verodostojne strani, da so bili vse prej kakor pasoglasni s klici »Daničarjev«. Ako je pa sedel pri isti mizi z »Daničarji«, ni prav nič čudno, on gotovo ne bo šel iskat drugega prostora v taki gneči, ako se par »Daničarjev« prisede k isti mizi, kjer je sedel on. Toliko v pojasnilo k bajki »Pes in mačka«. Omenimo še, da Slovenijani, kateri se skrivajo v domovni večidel pod krinko »Prosvete«, vedno »Savanom« predbacivajo, da jih napadajo. Že zadnjič smo gospodkom »zdravim kritikastrom« povedali, da jih ne smatramo resnim; za sedaj naprej pa bomo vedno odgovorili na vsako neresnično dejstvo, katerega se bodo oni o nas izmislili. Kamen zalučijo, potem pa prav po farizejsko obrnejo oči proti nebu, češ, glejte jih, oni so ga zagnali. Hudobni jeziki pa trdijo, da so morali biti »Slovenijani« že precej dobre volje ali pa, da jim morajo biti »Savani« hud trn v peti, ker vidijo mesto enega kar več »Savanov«. »Prosveti«, katera uživa sedaj še splošne simpatije, kliče, naj se nikar ne poslužuje »slovenijanskih« agitacijskih sredstev, kajti: vedoma pisati in širiti neresnico je pod akademično častjo. Caveant consules...

— **„Slov. Narod“ v Senožečah.** Piše se nam: Cenjeni gosp. urednik! Gotovo ste čitali pred kakimi tremi tedni v »Slovenec«, kako se je repenčil v istem senožečski »žilolovcu«. Gorostasno laž izpustila je tam ta črna glišta glede »Slovenskega Naroda«. Trdil je namreč dopisun, da »Slov. Narod« v Senožečah ne čita nikdo in da senožeške ženske netijo ogenj z njim. Dovolite mi tedaj, g. urednik, da to zadevo malo pojasnim. Privikrat v življenju pišem v kak časnik in nisem mislil, da bodem kdaj primoran, to storiti; pa če človek take gorostasne laž čita, mora tudi odgovoriti z resnico. Evo jo! V Senožečah je naročen vsak izobražen človek na »Slov. Narod« in vendar se ga še razen tega proda na dan po 10 komadov! Gotovo ga ženske ne kupujejo zaradi netenja ognja, ker potem bi dobile drugi papir ceneje! Nasprotno, prodajal pa se je tudi pri nas »Slovenec« — in sicer en celi mesec. Med tem časom se ga je prodalo pri nas približno 15 komadov — čeravno imamo pri nas v cellem poštnem okraju samo dva naročnika! Iz teh vrstic je razvidno, s kakimi neresnicami naši klerikali delajo. Pa nas Senožečanov ne bodo spesjali na led! Kraško streljo pa prosim, da nam spet kaj pove. Saj je še veliko za »prereševate«. Tekmic.

— **Kako se na katoliški način plačujejo dolгови.** Znani sirar iz pokojne cerkljanske katoliške sirarne Podjed Jožef, kupil je nedavno lep mlin na Visokem pri Kranju za 300 kron — drugo je seveda dolžan ostal. — Dne 15. t. m. zvečer je prejšnjega posestnika Joža Ševk z nekim železnim orodjem udaril večkrat

po glavi in mu prizadjal med drugim tudi eno težko poškodbo. Če bi se dolgov na tak način plačevali, bil bi naš katoliški sirar gotovo že brez dolga. Dragi Podjed, to pot bodeš jedel ričet.

— **Volitve na štajerskem.** Dne 20. t. m. bodo torej volitve iz nove kurije na štajerskem. Slovenci so postavili v celjskem, ptuškem in v mariborskem okraju svoje kandidate. Socialni demokrati in Nemci zastavljajo vse svoje sile, da bi zmagali s svojimi protikandidati. Vzpričo temu je nujno potreben, edinstvo in soglasja. Ni dovolj, če zmaga slovenski kandidatje, treba je, da zmaga go z impozantno večino. Mi gotovo nismo prijatelji štajerskih zaveznikov dr. Šusteršiča, ali v zvezi temu priporočamo naj se strogo varuje disciplina. Čujemo, da se v nekaterih krajih slovenski narodni kmetje upirajo kandidaturi dr. Ploja in da hočejo voliti posestnika Josipa Zidolška s Ponikve. To nam je dalo povod, da smo zapisali gorenje vrste in da nujno priporočamo, naj narodni volilci premagajo svoje pomisleke in svoje nasprotje proti klerikalizmu ter soglasno volijo postavljenega kandidata dr. Ploja.

— **Volilne lumparije v Celju.** Kar smo mislili, da se zgodi, se je tudi zgodilo v resnici. Pričakovali smo, da bo celjska nemškutarja storila vse mogoče, da se Celje pokaže nemško in res, ako bi se za volilne sleparije mogle oddajati srebne in zlate kolajne, bi bila celjska nemškutarja od prvega do zadnjega vsa v srebru in zlatu. Kako so vam to delali. Vzemimo n. pr. »nemško« tiskarno »Celejo«. Med vsemi tiskarskimi uslužbenci ga ni človeka, ki ne bi bil dobil legitimacije, a staveci so večinoma Prusi, nemški državljani, med njimi celo taki, ki so komaj po par tednov v tiskarni uslužbeni. Eden je celo dobil legitimacijo, dasiravno je star šele 18 let. To je samo en slučaj, pri enem delodajalcu, in tako se godi povsod. A kako so se delali s slovenskimi volilci? Večje lumparije ni mogoče pomisliti. Ljudje, ki so volili v mestni zastop in v deželni zbor, ker plačujejo toliko davka, da, celo akademsko izobraženi može, ki so se zglasili na mestnem uradu, ne dobijo izkaznic. Koliko pa je šele izpuščenih delavcev! Ako mislijo razni volilni sleparji, kakor so se izkazali že ob večih prilikah, da bodo imeli dne 20. t. m. proste roke, da bodo lahko sleparili, kakor se jim bo zdelo, se pač motijo. Slavne c. kr. oblasti opozarjamo že sedaj na te nepostavnosti, da pozneje ne bo izgovorov.

— **Velik šolski škandal.** Iz Celja se nam poroča: Več stotin deklet celjske okolice od sedaj naprej bo brez vsakega obiska ljudske šole. — Štiri leta se že bori občina okolica celjska, da bi smela postaviti veliko šolo, 6 razredno za deklice in 8 razredno za dečke. — Kupilo se je stavišče za blizu 14.000 gl. Načrti so se že izdelali, denar je občina že pripravila, pa deželni šolski svet štajerski je stavbo brezobzirno zavlačeval, tako, da še do danes ni dovoljena. Dekleta so dozdaj obiskovala privatno dekliško šolo šolskih sester, ker pa imajo te premalo prostora in nimajo toliko dohodkov, da bi mogle same šolo vzdrževati na svoje stroške, naznanile so, da bodo od sedaj naprej jemale dekleta v šolo samo proti plačilu šolnine. — Ljudstvo je strašno razburjeno. Danes je bilo kakih 100 žensk pri okrajnem glavarstvu zahtevati za svoje otroke šolo, ker niti nikakor ne gre, da bi njihovi otroci morali ostati brez vsakega pouka zavoljo nemarnosti in sovraštva šolskih oblasti proti slov. šoli. Te ženske so potem šle v tropah k načelniku krajnega šolskega sveta celjske okolice dr. Hraševcu se pritoževati. To je res največji škandal v šolskih zadevah, kar se jih je sploh dozdaj v Avstriji zgodilo, katerega je provzročil deželni šolski svet štajerski s svojim besnim sovraštvom proti slovenski šoli.

— **Slovensko gledališče.** Kakor razvidno iz že objavljenega programa letošnje sezone je letos dramskično društvo spopolnilo dramsko in operno osobje ter sestavilo jako razno-

vrsten in bogat repertoar. Dramsko osobje je pričelo s skušnjami že z 1. t. m., operni zbor je tudi pričel redne svoje vaje, solisti, ki imajo odkazane jim vloge že dlje časa v rokah, pa pridejo dne 23. t. m. v Ljubljano ter se prično potem ensambelske skušnje na odru. — Že v prvem mesecu sezone uprizore se dve operne in štiri dramske novitete. — Odbor nabavlja je tudi več novih dekoracij ter pomnožil svojo garderobo z novimi kostumi. Ves objavljeni repertoar je v istini že pripravljen. Novitete iz tujih jezikov so [preložene na slovenski jezik in istotako pripravljen je že ves glasbeni material. Novo angažovani člani slovenske drame bivajo že več mesecev v Ljubljani ter so se že popolnoma priučili slovenskemu jeziku. Odbor je storil vse, da zagotovi bodoči sezoni najlepši umetniški uspeh. Pričakuje pa tudi, da bode naše narodno občinstvo, kakor doslej tudi v bodoče z obilnim obiskom podpiralo naš najvažnejši slovenski kulturni zavod.

— **Pokrovitelji družbe sv. Cirila in Metoda** so postali ob priliki, ko se je vlagal in blagoslovil temeljni kamen družbinemu otroškemu vrtcu na Savi pri Jesenicah: Gospod Alojzij Schrey, c. kr. višji poštar in posestnik na Jesenicah, ki je daroval za vrtce 200 K. Njegova soproga gospa Marija Schrey je darovala 20 K ter postala ustanovnica tamošnje podružnice. Gospod Anton Trevnj, posestnik in trgovec na Savi pri Jesenicah, ki je v isti namen daroval 200 K. Katoliško delavsko društvo na Jesenicah, ki je odločilo za vrtce družbe sv. Cirila in Metoda od dohodkov ob oni priliki prirejene veselice 250 K. Slovensko katoliško politično društvo za radovljiški okraj, ki je izročilo po gospodu dekanu Ivanu Novaku za družbeni vrtce 200 K. Poleg tega je gospod dekan iz svojega daroval 50 K. Bog povrni vsem darovalcem! Družba sv. Cirila in Metoda, ki ima že svoja lastna šolska poslopja v Trstu, na štajerski Muti in v koroskem Velikoven, dobi torej tudi na Kranjskem svoj šolski dom, ki se sedaj pridno zida in bo do konca oktobra t. l. pod streho. Ker bo morala družba takrat šteti precejšnjo svoto denarja, prosi in pričakuje zlasti v tem času še mnogo izrednih daril za »Jeseniški otroški vrtce«, ki naj se posiljajo na naslov: Profesor dr. Ivan Svetina v Ljubljani. Družba sv. Cirila in Metoda ustanavlja in vzdržuje slovenske šole za vslo slovensko dečo, ki je v nevarnosti, da se potuji, zato pa tudi opravičeno pričakuje, da jo bodo, kakor doslej tudi v prihodnje vstrajno podpirali vsi zavedni Slovenci. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— **Koncert »Glasbene Matice«, Ljubljane in Slavca.** Opozarjamo še enkrat, da se jutranji koncert na čast skupščinarjem »Zveze slov. pevskih društev« prične točno ob pol osmih zvečer v veliki dvorani »Narodnega doma«. Sedeti po 3 in 2 K, stopišča po 1 K, za diake po 40 h se dobivajo danes še v trgovini g. J. Lozarja, jutri pa samo zvečer pred koncertom pri blaginji. Spored koncerta se dobi brezplačno isotom. — Po koncertu je sestanek skupščinarjev v »reni« »Narodnega doma«, kjer bo od 9 do 12 ure svirala izborna »Društvena godba«. Vstop je seveda vsakemu dovoljen proti vstopnini 40 v. Novi gostilničar v »Narodnem domu« je obljubil, da bode vse storil, da zadovolji popolnoma slavno občinstvo z najboljšo postrežbo.

— **Obisk Vegovega doma.** Moravski odbor za Vegov spomenik je to poletje prav lično popravil že na pol razpalo Vegovo rojstno hišo v Zagorici. To si je štel v dolžnost, kajti že zelo stara in zanemarjena hiša bila je na robu razpada in zato ne ravno vabljiva za obiskovalce, častilce slavne rojake, ki so zadnji čas začeli prihajati v zakoniti njegov rojstni kraj. Njena posestnica, katere mož se je podal v Ameriko, kakor mnogo naših rojakov, da bi se ondi opomogel od popolnega propada, pa se je siromak tam ponesrečil, ni mogla v tem oziru prav nič storiti. Smelo trdimo, da je tako odbor skazal ne samo lepo delo usmiljenja, ampak tudi restavriral Vegov najdražji — razpali spomenik. Vidjal je v hišo tudi lepo spominsko pločo, katere okvir je izklesal peški kamnosek Veturac iz domačega črnege kamena, in vdela belo iz kararskega marmora z napisom: Rojstni dom Jurija barona Vega * 23. marca 1754. † 26. septembra 1802. Ob 150letnici rojstva. Kogar vse to bolj zanima, naj se udeleži v nedeljo 25. t. m. »obiska Vegovega doma«. Ne bo se namreč vršilo navadno formalno odkritje spominske plošče, ker to je bilo že leta 1865, ko so obesili na hišo znano leseno desčico. Dalje se je spominska slavnost obha-

jala že lani v Moravčah, in čaka nas v nekaj letih slovesno odkritje Vegovega spomenika v Ljubljani. Tudi bi bilo nemogoče dostojno sprejeti društva in gostov v gorški vasi. Da pa se vendar nudi vsem, ki se zanimajo za slovensko učenjaka-rojaka, prilika obiskati njegov rojstni dom, zato se je odzvalo „Slov. planinsko društvo“ povabilu odbora, da priredi v nedeljo 25. t. m. izlet v Zagorico. To bo tem umestnejše, ker so sedaj vsa pota od postaje Laze, Kresnice, Domžale čez Moravsko pogorje, v katerem se nahaja Zagorica, markirana. Ob 10. uri bo v podružni cerkvi pri sv. Križu maša, nato obisk Vegovega doma (10 minut od Sv. Križa.) Govor, petje, godba. Preskrbljeno bo za dobro pijačo in mrzla jedila. Popoldne odhod nazaj v Dolsko. V gostilni g. Zupaničiča (pri Jezelnu) ljudska veselica; smemo tudi računati na dobro postrežbo. Pri lepem vremenu je zagotovljena v tem gorskem svetu najprijetnejša prosta zabava brez prisiljenosti, oficijalnih formalnostij in poklonov. Zato posamezniki in društva dobro došli. Osebnost vabila se ne bodo razpošiljala. Natančnejši vzpored se še objavi v pravem času.

Učiteljski dobrotniki. »Društvo za zgradbo učiteljskega konvikta« so darovali ter postali društveni ustanovniki p. n. gg.: Nemčevan iz Gradca 50 kron; dr. Karol Schmidinger, c. kr. notar v Ljubljani, 20 kron; dr. go. sapa Roza dr. Jakob Kavčičeva, soproga deželno sodnega nadvetnika v Ljubljani, 15 kron; gg.: Ciril Pirce, deželni poslanec in posestnik v Kranju, 10 kron; dr. A. Praunseis, zobozdravnik v Ljubljani, 10 kron; Edvard Schlegel, živinozdravnik in posestnik v Ljubljani, 10 kron; I. Pellegrini, c. kr. sodnik v Ložu, 5 kron; Oskar Skale, c. kr. okrajni višji živinozdravnik v Rudolfovcu, 5 kron; Franc Klinar, učitelj v p. in posestnik v Ljubljani, 3 kron; K. Schweiger, uradnik pri deželni odboru v Ljubljani, 3 kron. Živili učiteljski dobrotniki! Bog plsti!

Veliko vinsko trgatvev priredi pevska društvo »Ljubljana« v nedeljo 25. t. m. v puntgamski pivnici Turjaški trg št. 1. Začetek ob 8 uri zvečer. Po končani vinski trgatev ples do jutraj. Svira ljubljanske društvena godba.

Gospodinjska šola javlja, da se je prišel v četrtke, 15. t. m., zopet brezplačni redni večerni pouk v kuhanju, šivanju in likanju, kakor tudi o gospodinjski higijeni. Prestora je še za nekaj učenč, ki naj se zgledajo ob delavnici ob 6. do pol 7 ure zvečer pri gđ. učiteljici v društvenih prostorih, Rimska cesta št. 9.

Pri veselici šišenske „Čitalnice“ in „Sokola“ na Koslerjevem vrtu izvrševalo bo koncertno godbo 30 moč slovenske vojaške sappele. Ker bo telovadba na vrtu, se opozarja slovensko občinstvo, da med telovadbo obredi. Kajti če bi bližnji ostali, bi drugi in zdejati morali na stole in mize stopati, kar bi bilo zoper ugled in red. »Sokola« naj pokažejo, kaj so se v kratki dobi društvenega občinstva pridobili, koliko so pridobili moči in gibčnosti, da demonstrirajo korist in važnost disciplinirane in sistematične telovadbe. — Ako vreme ne bo kvarljivo, obeta postati zadnja potetna vrtina veselica zanimiva in mnogobrojno obiskana.

Trgovski potniki med sabo. Od popolnoma zanesljive strani se nam piše: Pač zadnji čas je, da začno slovenski trgovci nemškimi trgovskimi potniki bolje na prste gledati. V slovensko centralo, belo Ljubljano, pride danes mnogo trgovskih potnikov, svede izključno nemških zagrnencev. Niti na misel jim ne pride, da bi vsaj v Ljubljani prikrivali svojo mržnjo do odjemalcev-Slovincov. Pa čemu tudi? Te dni sedel sem v kavarni »Draus« v Beljaku. Pri nesprotni mizi sedelo je več trgovskih potnikov. Govor se je med drugim zasakal na navadno vprašanje. No, to naj bi bili slišali slovenski trgovci! Med tem, ko so bili potniki vsi edini, da je nemogoče delovati z Italijani, s Čehi in z Madjari, ako se temeljito njih jezika ne zna, so se smejali in norce brili iz nas Slovincov. »Der windische Trottel (trgovci!) grüßt mich früher deutsch, als ich hinein trete! Der Windische ist glücklicher, wenn er mit uns deutsch reden kann.« Taci in enakih psov je kar mrgolelo. Ali nismo morda sami krivi, da se drže neje ljudje, ki se žive ob našem kruhu, tako o nas govorijo? Bodimo odkriti in kar naravnost priznajmo, da smo sami podlaga tujčevi peti. Naj bi v bližnji Zagreb prišel potnik, ki bi ne razumel hrvaškega jezika, bi prokleto malo po Zagrebu žrlil. In v Ljubljani! »Man braucht in Wien mehr die böhmische Sprache wie in Laibach die österreichische.« To vedo že zdavno vsi nemški potniki. Proč torej z mlačnostjo; kdor hoče z

nam delovati, snati mora naš jezik in ga spoštovati! Pri velikih tovarniških podjetjih imajo za vsako narodnost svojega potnika, za nas Slovence pa imajo Nemce! Koliko Slovincov bi lahko prišlo k dobremu kruhu, ako bi bili trgovci v tem oziru bolj narodni. Pa saj se nemški potniki niti pri nas v Ljubljani ne manjka, zato bodi skrb slovenskega trgovstva, da tudi pri nakupovanju ne zabi na svojo narodnost.

Napredovanje ilirske Bistrice. Poroča se nam: Tovarna ilirskih testenin bo kmalu pod streho. Trgovstvo nestrojno pričakuje bistriških testenin. Človek bi ne verjel, da je mogoče pri današnjem konkurenčnem boju, kako blago s takim uspehom vpeljati, kot je to storila tvrdka Žnidaršič & Valentič s svojimi izbornimi testeninami. Kot trgovski potnik pridem v toliko ne le z domačimi, temveč tudi z italijanskimi in nemškimi trgovci, a priznati moram, da povsod popraščujejo, kdaj bo vendar tovarna delovati pričela. Z dobrim blagom je še tudi v višjih cenami še vedno mogoče delati. — Splah pa Bistrica v vsakem oziru napreduje. Tako je letos tvrdka Ivan Tomšič dovršila krasno kopališče, katero je jako moderno opremljeno. Gospodu Antonu Tomšiču, kateremu gre zahvala, da imamo toli potrebno kopel, bi svetovali, naj napravi »Kneipovo-zdravilišče«. S primerno malimi stroški dalo bi se to doseči in ptujcev sosebno z bližnje Reke in Trsta bi imeli po leti mnogo v prijazni Bistrici.

Spomenik. Prijatelj našega lista nam piše: Zakaj vse se postavljajo spomeniki, to sem spoznal te dni, ko sem se peljal iz Postojne skozi gozd na Rakek. Proti koncu gozda opazil sem spomenik in iz radovednosti njegovo imenitno vsebino prebral. Glasi se: »Hier haben Seine Durchschlaucht Herr Reichsfürst Ver. Windischgrätz im 75. Lebensjahre, am 27. Dezember 18... (aesthjetivo) eine sehr starke Wölfin mit der Kugel erschiesst.« Ker so Windischgrätzji jako pobožni ljudje, radovedni smo, ako se tudi kmetu-trpinu, ki se slučajno ponesreči v planinskih gozdovih, napravi saj majhen lesen križ. Pa čemu to vprašanje?

Splošna trgatvev v občini Drašiče in Vinomer na Belokranjskem se prične 19. t. m. Ker je grozdje popolnoma dozorelo, nadejati se je letos prav fine kapljice. Torej vinski trgovci pozor!

Ljubljanske društvena godba. Kdor se hoče učiti pri godbi, kakor tudi tisti, ki so izostali, naj se prijavijo ob ponedeljka naprej vsak dan ob 6 uri zvečer na magistratu pri kapelniku g. Josipu Poula.

Otvoritev restavracije in kavarne v „Narodnem domu“ se vrši danes, t. j. v soboto 17. t. m. Več je razvidno iz današnjega inserata.

S ceste. Sinoči se je peljal po Tržaški cesti s kolesom Fran Mohorič, črveljarski vajenec, in v trenutku, ko je zvonil, se je Rozalija Bečeva ognila na ravno isto stran, kamor se ji je umaknil Mohorič. Zadel jo je v hrbet tako močno, da je padla in se poškodovala.

Nepoboljšljiv tat. Kakor smo večeraj poročali, je naša pri predvčerajšnjem pogonu policijska patrulja v Baydekovem korožu več obuteh, med tem ko je bil neki sumljivi človek pobegnil. Dognalo se je, da so najdena obovala last Marije Medičeve, prodajalke obuteh na Poljanski cesti št. 34, koja so ji bila ukradena pred tremi dnevi v Jurkovičevi veži v Florjanskih ulicah. Policija je nadalje tudi dognala, da je tat Jernej Schein iz St. Petra na Notranjskem, ki je šel pred nekaj dnevi zapustil trimesečni zapor. Schein je srednje postave, ima rjav kosmat klobuk (zajček) na glavi in nosi križasto hlače in čizme.

Trpinčenje živali. Večeraj je Kugov hlapec Jožef Žagar naložil na voz toliko opeke, da jo konja po Elizabetni cesti nista mogla speljati. Zato sta bila sveda po hlapčevski navadi neusmiljeno tepena. Šele ko je policijski stražnik to opazil, je moral Žagar k vozu pripreči in so ga komaj štirje konji peljali. — Tudi hlapec Franc Žnidaršič iz Iške-Loke je večeraj pripeljal iz Dolenjske na Gruberjevo cesto z 20 m dolgim lesom naložen voz, katerega konja nista mogla speljati navkreber. Tudi ta je ubogo žival z bičem in bičevnikom močno pretepaval. Pri tem je bil tudi oviran električni promet.

Knjigo „Töchter Album“, vredno 12 K, je večeraj ukradel neki mladi človek na Mundovem vrtu v Gradiški št. 14. Ko so prišli domači v obližje, jo je popihal.

Lepo jesen oznanja? Na vrtu Aurovih dedičev na Dunajski cesti je neka jablana v polnem cvetu. Mogoče je to znamenje lepe jeseni.

Kaznjava neprevidnost. Danes jutraj je priletela v Kolodvorskih ulicah iz III. nadstropja hiše št. 34 na ulico deloma že polna šampanjske steklenice v trenutku, ko sta šla dva gospoda na kolodvor k vlaku.

Kolo ukradenost je bilo dne 8. t. m. v hotelu »Adrija« v Vipavi gospodu Jožefu Tollaziju. Kolo je čisto novo tvrdke »Styria« in ima tovarniško številko 76013.

Delavsko gibanje. Večeraj so se odpeljali s južnega kolodvora v Ameriko 4 Slovinci, nazaj pa je prišlo 15 Slovincov. — V Solnograd je šlo 40 Slovincov, na Jesenice pa 40 Hrvatov. — Iz Hrušice je prišlo 35 Hrvatov.

Izgubljeno in najdene reči. Izgubljen je zlat prstan in srebrna ura. — Najden je križavec in srebrna ura.

Hrvaške novice. — Svojega očeta je ustrelila v Karlovcu znana lepota, 17letna hči geometra Ad. Böhma. Vzrok ni znan. — Pomankanje vode v Oseku je vsled letošnje suše zelo občutno. Skoraj vsi vodnjaki so se posušili. Vodo dovažajo na posebnih vozovih iz Drave ter jo prodajajo od hiše do hiše trikrat dražje kot po prejšnja leta. Drava je tako upadla, da perice sredi struge perejo. — Vlaho Bukovac je imenovan za izrednega profesorja na umetniški akademiji v Pragi.

Najnovejše novice — Poplave imajo na Gor. Štajerskem in Avstrijskem.

Znižane tarife za živinsko klajo in koruzo so dovolile skoraj vse avstrijske železnice kar se dni naznani z naredbenim listom.

Pet oseb je zgorelo v Budešču (Ogrsko). Rudar Martin Davidč je v pijanosti prilival goreči svetilki petroleja, pri čemer se je petrolej v svetilki užgal ter se je ista razpočila. Soba je bila v trenutku v plamenu in zgoreli so mož, žena in trije otroci.

Nesreča z avtomobilom. Blizu sedla St. Bernard je padel avtomobil s sedmimi osebami v globok prepad. Lastnik je obležal mrtev, ostalih šest oseb pa je smrtno ranjenih.

Grof Potocki, ki je bil obdolžen velikih sleparij, je bil te dni pred porotniki na Dunaju oproščen, češ, da je duševno manj vreden.

Nemški prestolonaslednik noče plačati davkov. Nemški prestolonaslednik ima v Olsu veliko graščino, ki mu donša na leto 126.800 mark. Ker pa mu je finančna oblast prepisala 5000 mark davka, se je princ uprl in tožil, dokler mu sodišče ni pojasnilo, da je le cesar davkov prost.

10 milijonov let je star po mnenju geologov okostnjak orjaškega kušarja, ki so ga dobili nedavno v skalovju na zapadu. Žival je bila 20 čevljev visoka (3/4), krat višja kot načeden človek, 70 čevljev dolga ter je tehtala 30 ton.

Davek na debelost. Švedsko mesto Hafanger obdružuje osebe, ki so dosegle preveliko debelost, s posebnim davkom, ki je toliko višji kolikor bolj debel je človek.

Brazilijska ima sedaj kakih 16 milijonov ljudi. Med temi je pol-drugi mil. Lashov, en milijon Nemcev, 1/2 milijona Nemcev 4000 Angležev, 400 Američanov, morebiti ravno toliko Slovincov ali pa še ne, ker so se zadnji čas močno selili v Severno Ameriko. Drugi so črnci Indijanci.

Marljivi čebele. Zares pridnosti se moramo učiti od čebelise. Mala čebelica mora neumorno delati, da zneše skupaj en funt medu. Pri vsakem izletu nabere samo pet desetink grama te sladčice. Za sto gramov torej potrebuje dva tisoč izletov. Šestdeset odstotkov tega medu pa je voda, ki v satovih izhlapi. Torej mora čebela niti manj kot petindvajseti-šestkrat izleteti, da nabere en funt čistega medu. Za sto funtov je treba dva milijona in pol izletov. Res veličansko delo za tako malo stvarico, kot je čebela.

V vseh omikanih deželah umrje povprečno najmanj ljudi od tisoč na Švedskem, namreč samo 165 odstotkov v enem letu.

Iz Pariza v Marziljo te pripelje danes vlak v 12 urah; leta 1834. je bilo zato treba 80 ur; leta 1850. celo 359 ur.

Japonsko cesarstvo obstoji iz 3850 otokov. Celotna Japonska je velik otok.

Dvesto let je preteklo, odkar so se Angleži polastili mogočnega trdnjave Gibraltar, ki gospoduje nad vhodom v Sredozemsko morje in s tem nad skoraj vso vzhodno-evropsko in azijsko kupčijo. Toda danes je morda Gibraltar zgubil svoj nekdanji pomen. Sicer je še imenitna postaja za premost, toda ni več ključ k Sredozemskemu morju. Današnjim topom se namreč ne more za dalje časa ustavljati nobena trdnjava. Današnji

topi streljajo lahko iz take daljave, da bi se moral slednjič vdati tudi Gibraltar. To priznavajo celo Angleži že sami.

Maša, ki ni pomagal. Kakor poroča »Gazeta Swieteczna«, poslali so Poljaki, ki so služili na ruski ojni ladji »Kurik« pred odhodom »Kurika« iz Vladivostoka na uradništvo omenjenega lista sledeče pismo: »Prosimo ponižno uradnika, da sprejme od nas, vojakov na vojni ladji »Kurik« 26 rubljev, ki jih prilagamo v pismu, da jih izroči duhovniku cerkve sv. Aleksandra v Varšavi, da čita za nas vs. mašo, kako bi nam ljubi Bog obvaroval zdravje in življenje v tej vojski. Prosimo Vas pa, da nam naznanite v 15tu, kdaj se maše odlašajo.« Nekoliko dni nato se je »Kurik« potopil. Mogoče je le dvoje: ali se je duhovnik pri sv. Aleksandru polastil 26 rubljev pa maši ni čital, ali pa se božja volja sploh ne da s mašami podkupiti.

„Ničev“. Bismarck je prinesel iz Rusije, kjer je bil za poslanika železnice prstan z napisom »ničev«. Ko so ga vprašali, kaj pomeni ta beseda, je odgovoril: »Celo Rusijo.« Pri tem je pripovedoval sledeči doživljaj: Nekega dne se je vozil na lov na medvede v kmečkih, sanah. Mužik ga je vozil po nevarnih gorskih potih tako vratolemno, da se je vsak čas bilo bati, da se sani preukonejo. »Pazi« — je zaklical Bismarck — »sicer se zgodi nesreča.« Mužik je skomizgnil z ramama rekoč: »Ničev«, pa je še huše pognal. — »Stoj!« — je vpil Bismarck, ki se je komaj z rokama držal na sanah — sani se zvrnejo in oba se ubijeva. — »Ničev, ničev!« je klical mužik, toda sani so se res zvale, konji so se splašili ter se s sanmi vred zvalili po strmem bregu razamrzljena močvirna tla. Bismarck je krval ter skočil proti mužiku, da ga z bičem kaznuje. Toda kmet se mu je smeje približal, mu obrisal kri z lica ter rekel čisto mirno: »Ničev, barin!« Bismarck se je moral nasmejati, a ta dogodek se mu je zdel tako pomemben, da si je dal iz koseca sanenega obroča napraviti prstan z napisom »ničev«.

O odpravljanju malarije. Moderno raziskavanje malarije je doseglo v Ismajli ob Sueškem prekopu lep uspeh. Angleški zdravnik Ross, ki je dobil za svoje raziskavanje Noblovo darilo, je po naročilu sueške družbe preiskoval to nadležno bolezen v omenjenem mestu. Po njegovem načrtu so osušili velika močvirja poleg mesta, polna zoprnih moskitov. Vode, ki jim niso mogli napraviti odtoka, so večkrat polili s petrolejem, da so tako zatrli mlado zalogo moskitov. Ismajlici sedaj vsaj lahko mirno spe, ker se jim ni tako bati moskitov, pa tudi slučajni malarije so se zmanjšali. Od 4000 prebivalcev jih je obolevalo do nedavno kakih 2000, leta 1902. pa se je število znižalo na 1555 in 1903 na 209. Umrli na to boleznijo l. 1903. niti eden Evropejec, od domačinov le štirje. Preje je umrlo na leto po 30 oseb in so se še Evropejci nameravali popolnoma izseliti. Stroški teh prenapredb so pa primeroma nizki; enkratni izdatek je znašal 88.000 mark, letni stroški pa znašajo kakih 14.400 mark.

Pravi Robinson. Dne 10. septembra je preteklo ravno 200 let, kar je prišel po čudnem slučaju mornar Aleksander Selkirk pa otok Juan Fernandez. Njegove doživljaje na tem otoku nam popisuje Daniel Defoe v svetovno znanim romanu »Robinson Crusoe«. Drugi avtorji pa pripovedujejo, da je samotaril na tem otoku že pred Selkirkom neki Indijanec iz rodu Moskitov. Tega pravega Robinsona je neka angleška ladja pustila na omenjenem otoku ker se je morala hitro umakniti pred bližajočimi se španskimi ladjami. Živel je nato nad tri leta na tem otoku kot samotar, dokler ga ni kapitan Cowley vzel na svojo ladjo. Že prve dni njegovega bivanja na otoku mu je zmanjkalo smodnika. »Sila kola lomi,« pravi stari pregovor in to je izkusil tudi premeteni Indijanec. Izprevidel je, da mu nič ne koristi puška brez smodnika, in prišlo mu je na misel, da bi se dalo napraviti iz puškine cevi marsikako koristno orodje. Razrezal jo je z nožem na kose, ki je iz njih napravil male harpune, truke ter celo nož, a iz starega noža si je priredil žagico, ki jo je potreboval pri drugih predmetih. Ko je po dolgih treh letih zagledal rešitelje, je iz samega veselja pobil trojico divjih koz ter ž njimi pogostil mornarje kapitana Cowleya.

O slasti Tibetancev do jedi pripoveduje potovalec Reid v nekem angleškem časopisu skoro neverjetne stvari. »Njih požrešna slast,« pravi Reid »ni poznala meje; vsi so požirali ogromne množine, ki so jih zalivali z velikanskimi posodami arekija in čaja, da se je le čuditi, kam spravljajo toliko jedil in pijače.« Toda obsebnosti tibetanskega želodca ni mogoče preračunati tudi najučenejšemu matematiku. Že po pri-

rodi so požeruhi in se vsak hip bažejo z vsem, kar morejo dobiti in sicer dokler ne popadajo in ne pospe kakor živina. Pri neki slavnosti potovalec na čast so tudi plesali in sicer proti svoji navadi, moški s ženskami. Ko je godba dosegla višek, so se pričeli slati in so plesali s ponovljeno močjo naprej kakor besni in strahovito vpili ter se drli, dokler niso izmučeni posepali po tleh.

Telefonska in brzojavna poročila.

Radovljica 17. septembra. Sadna razstava je bila danes slovesno otvorjena v navzočnosti gg. deželnega predsednika s soprogo, deželnega glavarja, župana Hribarja, posl. Pogačnika, dvornega svetnika Dralka in mnogo odličnega občinstva. Okr. glavar plem. Detela je pozdravil navzoče, nakar je deželni predsednik otvoril razstavo. Razstavljeno je sadje iz cele kranjske dežele. Deželni predsednik se je mudil v razstavi blizu 1 uro in se je o isti jako pohvalno izrazil. Radovljica vsa v zastavah. Navdušenje veliko.

Zagreb 17. septembra. Slovenski v Belgrad namenjeni izletniki so bili tu sijajno sprejeti. Pozdravil jih je načelnik odbora za udeležbo pri slavnostih v Belgradu. Sprevod je šel po Ilici do Jelačićevega spomenika, kjer se je pela »Liepa naša domovina« in so Hrvatje viharno klicali »Živili Slovinci!«

Dunaj 17. septembra. Ministrski predsednik Körber je imel z urednikom Limannom iz Nemčije daljši pogovor o političnih razmerah v Cislitvanski Rekel mu je med drugim, da ne misli na razpust državnega zbora, tudi če ne bo konec češki obstrukciji. Dalje mu je pravil, da je sicer Nemec po rodu in mišljenju, ali da mora računati z razmerami, ki so nastale tedaj, ko so imele nemške stranke oblast v rokah.

Dunaj 17. septembra. »Neue Fr. Presse« poroča, da skliče vlada tirolski deželni zbor v decembru in upa, da bo mogel mirno in neovirano zborovati.

Rusko-japonska vojna. Petrograd 17. septembra. »Novoe Vremja« javlja iz Mukdena, da je prišlo večeraj tja 26 ranjencev oddelka generala Miščenka, ki je vodil zadnje straže umikajoče se ruske armade. Dolež se ni pojasnjeno, ali so bili ti ranjenci zapleteni v kak slučajni boj z japonskimi patruljami, ali pa se je začela japonska armada pomikati proti severu.

Berolin 17. septembra. Iz Japonske je došla velevažna vest. Vojna uprava je sklicala en letnik črne vojske pod zastave. To pomeni, da nima nič več regularne armade na razpolaganje in da je morala seči po zadnji svoji rezervi. Iz Londona se ta vest potrjuje z dostavkom, da so sklicani vsi moski od 32. do 40. leta. Japonska upa, da sestavi iz njih osem divizij, ki bodo skupaj šteje 120.000 mož.

London 17. septembra. »Times« poroča, da so Japonci dobili v Liaojangu toliko živil, da so štiri divizije in vsi konji preskrbljeni za tri mesece. Most čez reko Ljao se da popraviti. Med bitko je bilo ubitih 400 nekom-batantov.

London 17. septembra. Japonci dovažajo v Lujizin zaliv znatne oddelke vojaštva, ki naj pomnože Port Artur oblegajočo armado. Čuje se, da je Kuro-patkin naročil Stesslu, naj Port Artur drži na vsak način vsaj še en mesec.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Brez večjih uvaževanja vrednih motivov na žitnem trgu tudi nimamo za

znamovati posebnih sprememb v tekočem tednu. Znaki so bili po tem, da bodo cene prej odnehavale nego se dvigale — no temu nasproti pa se je oglašala Amerika najpopred s statistiko letošnje letine, glasom katere je mnogo pričakovane množice izostalo, temu je sledila razmeroma obsežna hūs v Ameriki, ki pa na evropska tržišča ni vplivala v tistih dimenzijah, kakor bi bilo na podlagi ameriških tendenc pričakovati — brez upliva pa vzlic nasprotnim zahtevam ni ostala. Ako upoštevamo, da je konzum z velikimi zalogami preskrbljen, dovozi pa niso ravno najmanjši, potem je edina Amerika učinkovala, da se cene v celem tednu per saldo niso skoraj nič spremenile, sicer močno fluktuirale, ostale pa večkrat tam, kakor v ponedeljek. Včerajšnji povisek temelji pa tudi na borzno-tehničnih momentih in pa na dejstvu, da ogrska moka že konvenira na Angleško.

Pšenica je v teku tedna nominalno padla za približno 15 vin. — prijavila pa je tudi povisek za 15 vin, tedaj ostala nespremenjena, kakor v ponedeljek. Oktobrov kurz notira včeraj 10-42, spomladanski 10-80. Morebitni ugodnejši nakupi tekočega tedna so bili le posledica špekulacije.

Koruzna per saldo ne zaznamuje znatnih sprememb, nagiba pa vedno nizdol — sicer pa je kupčija vsled visoke cene silno neznatna.

Oves pa polagoma toda stalno odnehava, oktobrov kurz je ta teden padel že pod 7 kron in notira včeraj 6-90 — bil pa je ta teden že na 6-80. Seveda je tudi točno blago nekoliko ceneje dobavno.

Sladkor. Cene za točno blago so vsled naznanjenega popolnega nedostajanja s strani osrednje pisarne — skočile za več kron. Druga roka offerira 25% navadnega in 75% kockovnega sladkorja, kojih zadnji je proti prvemu za 1 krono ceneji. Osrednja pisarna se je to pot poslužila svoje pravice, da si smejo odpošiljati tovarne voliti vrste, katere in v kakšnem razmerju jih hočejo pošiljati, in pošilja v resnici za september v zgornjem razmerju ter račun kockovni sladkor pri 100 kg. za 2 kroni višje. Danes je osrednja pisarna brez razpoložnega blaga. Nova roba bo pred začetkom novembra težko dobavna, ker so tudi kupčije, glaseče se za oktober, veljavne, če blago odide zadnji dan v mesecu, tako, da bo blago šele okrog 8. novembra v Ljubljani.

Pomanjkanje je jako občutno, nadejati se je nadaljnjih povisikov, posebno ker je nastopila sezona. Sladkorja za poznejše pošiljate nekatere tovarne sploh ne offerirajo, ker se nadejajo pozneje doseči boljše cene ter prepustijo sedanjo pasivno kupčijo konkurenčnim tovarnam. Iz Češkega prihajajo še vedno nepopoljna poročila o sladkorni pesi, dočim se od drugod glase nekoliko zboljšljivo. Splošno prevladuje v krogih rafinerij mnenje, da bomo imeli, če že ne v novembru, pa pozneje, za sladkor višje cene. Jasne sodebi si seveda ne moremo napraviti, ker je upoštevati pri cenah tudi eksport. Večje kupčije za november-avgust so bile pa že sklenjene.

Kava. Včeraj je Havre naznanil povisek 1 1/2 franka, tendenca je zelo trdna. Prihajajoče Santos-vrste gredo gladko v denar.

Spirit. Surovina je nekam popustljiva, to pa na cene rafinerij še nič ne vpliva, ker notirajo še vedno daleč pod surovino. Rafinirani spirit nespremenjen.

Riž. Tendenca prav trdna. Ponudbe izostajajo docela, razpoložno blago prehaja gladko v konzum. Petrolej notira nespremenjeno trdno, ter pričakujejo v prihodnjih mesecih povisikov. Na odnehanje tedaj za enkrat še ni misliti, posebno ker je sezona pred durmi.

Južno sadje. Rozine notirajo trdno, fige dvigajoče. Karobe so letos izborno uspele, cene so zmerne. Mandelni tendirajo trdno.

Izjava.*)

Glasilu narodno-radikalnega dijaštva „Omladina“ ima v zadnji št. 6, ki je izšla meseca septembra 1904, med drugimi tudi članek „Kupujte le pri slovenskih trgovcih“. V tem članku se čita: „K nekemu Iglušu vse vre. Njegov imen zvenil v Ljubljano, pa je hud nemškiutar ... Sramota za vsakega Slovenca, ki ga zapazimo pri Iglušu!“

Zoper to neopravičeno in krivično pisarenje si hočem poiskati sodnijske pomoči. Ta čas ponudim radikalnim gospodom okrog „Omladine“ prijetno priliko, da opravičijo svoj skrajno žaljiv napad, s čimur se mene, odločno narodnega trgovca, po veliki krivici hoče in skuša bojkotirati.

V Ljubljani, 16. sept. 1904.

Fran Igluš,

trgovec na Mestnem trgu šte. 11.

*) Za vsebino tega spisa je odgovorno ednoročno le toliko, kolikor določa zakon.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skatljiva velja 2 K. Po postnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni salagatelj, na DUNAJI, Tachlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 8-13

Zahtevajte vsekdar želečno tinkturo (tudi odvajalno) lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski cesti in zavračajte ponaredbe, ki obsegajo drastične zdravju škodljive snovi. — Zunanja naročila po povzetju. 1264-15

Praško domače mazilo iz lekarne B. FRAGNERJA c. kr. dvornega založnika v Pragi, ki slovi že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vsled česar se je razširilo še po celi monarhiji in ga imajo v zalogi vse lekarne. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši. a

„Le Délice“
cigaretni papir, cigaretne stročnice.
Dobiva se povsod. 671-28
Glavna zaloga: Dunaj, I. Predigergasse 5.

Mnogo denarja si prihranite, če si doma barvate obleke, bluze, trakove, nogavice, otroške obleke itd. itd. Poharba se brez truda v par minutah, uspeh je nepričakovano lep in ne stane skoraj nič, če rabite za to zak. zavar. barvilo za blago „FLOX“. Poskusni zaviti po 20 h, originalni lončki vsake barve 4 70 h (črno in višnjevo tegethof. blau) 10 h več). Poskusni zaviti so zastoni, ker se za to založenih 20 h pri nakupu originalnega lončka odšteje.

„FLOX“ 3031-37
podjetje barvil za blago
Dunaj, VI., Wallgasse 34.

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-
sotom jim očesom, žuljem itd. 26
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte obliž
Luser-jev za turiste
po K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Proti zobobolu in gnilobi zob
Izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda
katera utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.
Melusine zobni prašek
1 škatljica 60 vin.
Razpošilja se vsak dan z obratno pošto.
Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinskih par-fumov, kirurških obvez, sve-žih mineralnih vod i. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožetovega
jub. mostu. 38-37

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda:
Gosp. Mirko Domicelj v Slavini 4 K, na-brano v veseli družbi v Postojni. — Gospa Kristina Grebenč 16 K 24 vin., nabrala pri nepričakovanim koncertu v gostilni Fran Grebenčevi v Veliki Laščah. — Skupaj 20 K 24 vin. — Živeli!
Za Prešernov spomenik: Neimenovan Ljubljanečan 2 K. — Živeli!

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 16. septembra 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99-25	99-45
4 1/2% srebrna renta	100-15	100-35
4% avstr. krona renta	99-30	99-50
4% zлата	119-25	119-45
4% ogrska krona	97-15	97-35
4% zлата	118-90	119-10
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-—
4 1/2% posojilo mesta Spiljet	100-25	101-25
4 1/2% posojilo mesta Zadar	100-—	100-—
4 1/2% bos.-herc. žel. pos. 1902	100-70	101-70
4% češka dež. banka k. o.	99-60	100-—
4 1/2% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-50	102-50
4 1/2% pešt. kom. k. o. z.	107-—	108-—
4 1/2% 10% pr.	100-50	101-50
4 1/2% zst. pisma Innerst. hr.	100-65	101-65
4 1/2% dež. hr.	100-20	101-20
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100-—	101-—
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100-75	101-75
4 1/2% obl. češke ind. banke	98-50	98-50
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-10	100-10
3% juž. žel. kup. 1/2%	307-25	309-25
4 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101-10	102-10

Srečke.	1854.	1855.
„ 1860 1/2	183-75	185-75
„ 1864	260-—	263-50
„ tizske	161-50	163-50
„ zem. kred. I. emisije	309-—	319-—
„ II.	297-—	307-50
„ ogr. hip. banke	269-—	275-—
„ srbske a frs. 100-—	93-—	97-—
„ turške	135-—	136-—
Basilika	21-—	22-—
Kreditne	464-—	474-—
Inomoške	78-—	83-—
Krakovske	83-—	87-—
Ljubljanske	69-—	69-50
Avst. rud. križa	54-—	56-—
Ogr.	29-25	30-25
Rudolfove	66-—	71-—
Saleburške	77-—	81-—
Dunajske kom.	517-—	527-—

Delnice.	1854.	1855.
Južne železnice	87-40	88-40
Državne železnice	644-—	645-—
Avst.-ogr. bančne delnice	1612-—	1622-—
Avst. kreditne banke	652-25	653-25
Ogrske	761-—	762-—
Živnostenske	249-—	250-—
Premogokop v Mostu (Brux)	662-—	664-—
Alpanske motan	471-50	472-50
Praške žel. ind. dr.	2424-—	2442-—
Rima-Murányi	513-—	514-—
Trbovljske prem. družbe	326-—	327-—
Avst. orožne tovr. družbe	480-—	484-—
Češke sladkorne družbe	169-—	171-—

Valute.	11-35	11-39
C. kr. cekin	11-35	11-39
20 franki	19-03	19-06
20 marke	23-48	23-56
Sovereigns	23-94	24-—
Marke	117-35	117-55
Laški bankovci	95-—	95-20
Rubliji	2-53	2-54
Dolarji	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 17. septembra 1904.

Termin.	za 50 kg K	10-35
Pšenica za oktober	50	10-74
„ maj	50	7-69
Rž „ oktober 1904	50	7-20
„ maj	50	6-91
Oves „ oktober	50	6-91

Effektiv.
brez kupčije.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2. Srednji zračni tlak 736.0 mm

Sop.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16.	9. zv.	736.0	13.0	sl. szahod	oblačno
17.	7. zv.	737.3	9.9	brezvevtr.	del. jasno
	2. pop.	738.0	14.0	sr. jvzh.	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura: 13.3°, normale: 14.8°. — Padavina v mm 0.0.

Proti kataru
sapnih organov, kašlju, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarjajo na

MATTONI-JEVO
GISSHÜBLER
MARAVNO
alkalično kiselico
ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana.

Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirjujoči učinek, posebno pospešuje različenje ter je v takih slučajih poznata kot jako dobro zdravilo. 6-4

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Spreten
potovalec

želi službo sprejeti proti stalni mesečni plači. Zmožen obeh jezikov v govoru in pisavi. Tudi v korespondenci je izvrsten. Sprejme vsako branžo, ker je izurjen trgovski pomočnik. Ponudbe pod naslov F. H. št. 100 poste restante Ljubljana. 2706

Trgovskega pomočnika

za trgovino norimberškega blaga sprejme takoj A. Auerja nasl. J. K. renčan. 2711-1

Komi

se sprejme v specerijsko trgovino. Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Dijaki

se sprejemajo na hrano in stanovanje. 2702
Kje pove upravnistvo „Sl. N.“

Mesečna soba

se odda takoj ali s 1. oktobrom. Kje — se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“. 2631-2

Prodajalka

zanesljivo pridna in zvesta, večša slovenskega in nemškega jezika, se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Ponudbe naj se pošiljajo na trdko

Oton Wölfling
Bled. 2683

Naznanilo.

Naznamim, da moj oskrbnik, pri Sv. Ani 2713-1

gosp. Henrik Skreta
zapusti mojo službo in da je njemu dano pooblastilo ugasnilo.

Sv. Ana, 16. septembra 1904.

Baron Friderik Born.

Uradno dovoljenje
najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX
Gosposke ulice št. 6 2698

prilporeča in namešča le boljše službe iskajoče vsake vrste za Ljubljano in drugod. Potnina tukaj. — Natančneje v pisarni. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Zakup mlina.

Graščinski mlin na pet kamnov, na Kulpi pri Ozlju (Hrvatsko) se odda od 1. prosinca 1905 naprej za dobo šestih let v najem.

Ponudbe, opremljene z 10% varšino enoletnega zakupnega zneska naj se pošljejo do 15. oktobra t. l. podpisaniemu uradu, kjer so tudi na vpogled najemni pogoji. 2686-1

Karlovec (Hrvaško), 13. septembra 1904.

Dohodarski urad kneza Thurn-Taxisa.

V kavarni „ILIRIJA“

so še sledeči časopisi oddati: „Slovenski Narod“, „Slovenec“, „Edinost“, „Domovina“, „Gorenjec“, „Stajerc“, „Narodni List“, „Laibacher Zeitung“, „Interess. Blatt“, „Grazer Tagbl.“, „Extra Blatt“, „Weltblatt“, „Moderne Kunst“, „Agramer Tagblatt“, „Politik“, „Lustige Blätter“, „Kl. Witzblatt“, „Piccolo della sera“, „Münchener Fliegende“, „The Graphic“, „Illustrazione Italiana“, „Jugend“, „Illustrierte Zeitung“, „Simplicissimus“, „Pachütt“, „Arbeiter Zeitung“, „Reichswehr“. 2692

V jako živahnem trgu na Dolenjskem, odda se dobro vpeljana

gostilna

poleg farne cerkve, katera obstoji že čez 100 let. Zraven iste je lepo kegljišče velik gostilniški sadni ter soščivni vrt, gospodarska poslopja, več polja in nekaj vinogradov.

Zraven gostilne bi se tudi lahko vpeljala mesarija ali kaka druga trgovina, kajti prostori so za vse jako pripravi in prostorni. Najugodnejši pogoji. 2682

Naslov pove upravnistvo „Sl. Nar.“

Slaščičarna

na Kranjskem v velikim prometu, z vso opravo in stroji, se ugodno proda. Vodi lahko ena ženska. Ponudbe S. S. 777. poste rest. Ljubljana. 2707

Iščem krepkega dečka

za svojo trgovino z železnino in kolo-nialnim blagom. 2634-3

Fran Guštin, Metlika.

Krojaški pomočniki

za fino, veliko delo in eden za telov-nike, se takoj sprejmejo pri trdkri

M. KUNC, Ljubljana. 2

Trgovski pomočnik

špecerist in železninar, dober in hiter prodajalec, se sprejme s 1. oktobrom v službo. 2642-3

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Dober, pošten in zanesljiv 2

dacar

sprejme se takoj v službo pri odkup-nem društvu za užitino v Logatcu.

Plača po dogovoru. Prošnje naj se vlagajo na Ivana Rihar v Logatcu.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj

Franjo Škrbec, Lož

(Notranjsko). 2677-3

2 učenca

se sprejmeta v specerijsko trgovino v Ljubljani

Naslov pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 2640-2

Deklice

ali dečki, ki si žele privatno priučiti igranju na klavirju in ob-enem teorijo, naj se zglašajo pod šifro: „Dobri uspeh“ poste restante v Ljubljani. 2712-1

Absolviran jurist

ki se hoče posvetiti notarijatu, sprejme se s 1. oktobrom t. l. v notarsko pi-sarno v Ljubljani.

Ponudbe sprejema upravnistvo „Slov. Naroda“. 2662-4

Na prodaj je lesena z opeko krita velika baraka

nasproti topničarske vojašnice na Dunajski cesti. 2703-1

Poizve se v baraki.

Spreten gostilničar

za dobro idoč manjši hotel se išče. Zakup se lahko izvrši takoj s pre-vzetjem inventara.

Vprašanja na upravnistvo „Slov. Naroda“. 2294-15

3 spretni železolarji

dobe trajno delo pri 2708-1

J. Lorber & Ko.

tovarna za stroje, žalec pri Celju. Starejši in oženjeni imajo prednost.

V najem se odda
gostilna
na Gorenjskem blizu kolodvora in tovarne.
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.
2563-3

Lovski pes
črno bel, na ime „Hektor“ slušajoč, se je dne 14. t. m. zatekel. Najditelj se prosi, da odda psa proti nagradi v Bambergovih tiskarni v Ljubljani. 2671-3

V najem se odda dobro idoča
gostilna
na jako lepem kraju, sredi vasi v Gor. Logatcu. 2559-2
Natančni pogoji se izvedo pri g. Mariji Urbas v Gor. Logatcu št. 49.

Prodajalko
ali prav mladega 2654-2
trgovskega pomočnika
izurjenega v trgovini z mešanim blagom, sprejme takoj ali s 1. oktobrom
ANTON FATUR, trgovec na Premu.

Lepa nova hiša
z velikim vrtom, vili podobna, 5 minut od Ljubljane oddaljena, ki donša 2800 K letne najemščine in je za vsako obrt pripravna, se zaradi odpotovanja **takoj prodaja** iz proste roke pod ugodnimi pogoji.
Več pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.
2107-4

Šivilja
Lina Blaj
(naslednica Avg. Slapničar)
se vladno priporoča 2652-3
vsem cenjenim gospem za žensko krojaško delo.
Mestni trg št. 19, II. nadstr.

Veliko tvorniško podjetje na Hrvaškem išče izurjenega
skladiščnika
mladega moža, ki ima za tako mesto voljo in sposobnost. Zahteva se popolno znanje slovenskega ali hrvaškega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Stalno nameščenje pod ugodnimi pogoji.
Ponudbe upravništvu „Slov. Nar.“ pod „N. G.“
2332-3

Več let obstoječa
prodajalna na deželi
(z mešanim blagom)
se prodaja oziroma da takoj v najem pod najugodnejšimi pogoji. Lokal leži poleg glavne ceste blizu železnične postaje na najlepšem prostoru v večjem farnem okraju na Dolenjskem. 2539-5
Gotovine treba takoj najmanj 2000 K, za ostanek se eventuelno počaka proti dobremu poročstvu. Vse drugo po dogovoru. — Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

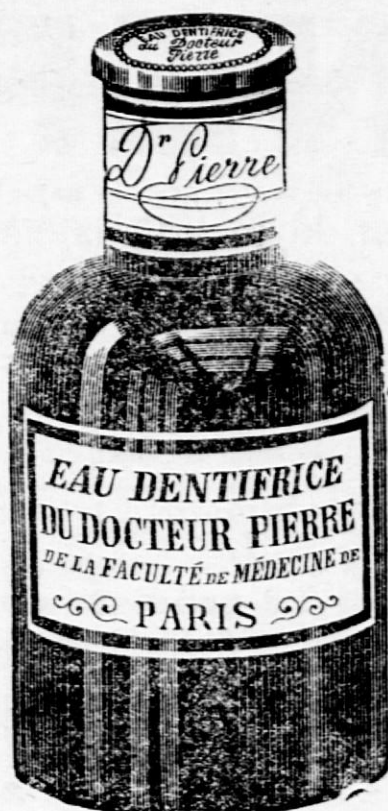
Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujimi se vplačili.
Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rez. fondi: 29.217.694-46 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 78.324.623-17 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko narodno upravo.
Vsa pojasnila daje:
Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in obnove namene.

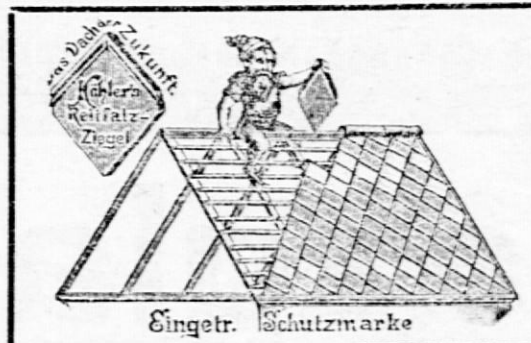
Vinski sodi
od 600—700 l, dobro ohranjeni, se dobe
Rimska cesta št. 11. 2555-2
GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. 972-48

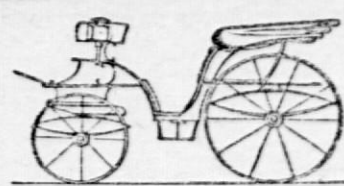
Samo za gospode! 2417-7
Kdor želi elegantno obleko po meri, naj se obrne na
JOS. ROJINA
... Ljubljana ...
Šelenburgova ulica števil. 5.

Gratis in franko
dobi vsakdo moj novi, veliki cenovnik z 900 slikami o vseh vrstah ur, zlatnine in srebrnine po izvirnih tvorniških cenah.
Tvorniška zaloga ur
Max Böhnell
urar 1960-3
Dunaj IV., Margarethenstrasse 38, P.
Dobavitelj c. kr. drž. železnice.
Obrt je ustanovljena 1840. — Odlikovan iz Grand prix in zlato svetinjo, Pariz 1904.

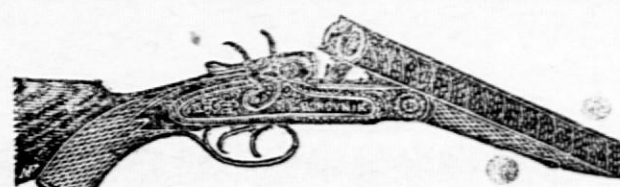

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland cementa in peska.
Streha prihodnosti.
Patentirana v 30 državah.
Trpežnejša in bolj lahka streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice. 2076-9
Edini izdelovatelj za Kranjsko
JANKO TRAUN
izdelovatelj cementnin
Glince pri Ljubljani.

Izdelovatelj vozov
FRANC VISJAN
Ljubljana, Rimska cesta št. 11
priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih 237-35
VOZOV.

Nepreročljivi
dežni plašči
iz orig. angleškega dvojn. blaga
iz ovčje volne
z gumijevo vlogo
2504-3 in vsakovrstni
gumijevi plašči
za gospode, dame in otroke
Vzorci, cene in navodilo za jemanje mere z obratno pošto.
Paget & Co.,
Dunaj I, Riemergasse 13.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvišuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. 37

Službe iščočci
vsakršnega poklica, ki se hote pečati s prodajanjem nekega lahko razpečavajočega predmeta, dobe lahko proti mesečni gotovi plači in visoki proviziji hitro službo. 2622-7
Ponudbe pod „M. G. 1069“ na naslov **Haasenstein & Vogler, A. G. München.**

Gospodična
želi poučevati klavir ali pa tudi šolske predmete.
Ponudbe pod: „št. 12“, poste restante, Ljubljana. 2694-2

Otroško vrtvarico
ki zna perfektno slovensko in nemško, s finim vedenjem, se sprejme na deželi.
Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“.
2639-2

2 dijaka
iz dobre roobine se sprejmeta v dobro oskrbo in skrbno nadzorstvo. Na razpolago je lepo, zračno stanovanje s kopeljo in eventualno inštruktor in poučevanje s francosko, laško in angleško konverzациjo. — Ponudbe uprav. „Slov. Naroda“ pod A. Z. 2647-3

Vsled trgovinskih razmer se prodaja ali da v najem pod ugodnimi pogoji
nova hiša
s prostornimi kletmi za trgovino z vinom in žganjem na veliko; v hiši je prostorna klet za 15 vagonov vina; prometa na leto do 4000 hektolitrov. 2597-0
Natančneje se izve pri posestniku **Josipu Rosiju**, v Zagorju ob S.

Perje
za postelje in puh
priporoča po najnižjih cenah
F. HITI 9-37
Pred škofijo št. 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Gospodične
ki se žele izobraziti 2
v šivanju
za domačo porabo in
v krojnem risanju
po najnovejšem sistemu
sprejema
FR. JESIČ
Ljubljana, Stari trg št. 12.

Dobra kuharica
je izšla **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu **Lavoslava Schwentner-ja** v Ljubljani.
Dobiva se samó vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1200 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 282-43

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Uno je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi — Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Dobiva se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Naprodaj

je hiša št. 67 na Glincah pod jako ugodnimi pogoji. 2674 2
Natančneje se poizve v pisarni c. kr. notarja Hudovernika v Ljubljani.

Ceno češko posteljno perje!

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega jako mehkega, skubljenega K 18-; K 24- snežnobelega, mehkega, skubljenega K 30- K 36-. Pošilja se frako proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame 3 proti povrnitvi poštnih stroškov. 2471

Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pošta Plzen na Češkem.

Krompir

suhe gobe, češminjevo zrnje, bukov žir (bukece), hrastov želod, divji kostanj in brinje 2610-3
kupi in takoj plačuje po najvišji ceni

JOS. LEUC v Ljubljani
pri novem Franc Jožefovem mostu.

Čudovito ceno

prodajam nove brezhibne visokorodne šivalne stroje „Singer“ za dom in za obrt s 5letnim jamstvom proti gotovemu plačilu. Ročni šivalni stroj K 42-; družinski stroj, ki se goni z nogo K 49, Ringschiff K 78, Centralbobbin K 99 s pokrovcem in pritliko. Cenovniki ob sklicevanju na „Slov. Narod“ gratis. Razpošilja se proti plačilu K 15, ostanek po povzetju; plačila na obroke so absolutno izključena.

M. Rundbakin, Dunaj IX, Lichtensteinst. št. 23. Ustanovljeno 1875. 15-2

8 dni na poizkušnjo
pošljem vsakomur svojo pristno

nikljasto Roskopf-remontoarko na sidro.

Te ure imajo močno Roskopf-kolesje na sidro in močno nikljasto okrovje. Cena z verižico in tokom vred **gld. 2.30**, 2 kom. staneta le **gld. 4.50**. Triletni pisarni jamstveni list priložim vsaki uri. 2 2220-4
Razpošilja le proti povzetju

Josip Spiering
Dunaj: I., Postgasse št. 3. - 62.

Tovarna pečij
ustanovljena 1888.

Založnik avstrijskih zvez državnih c. kr. uradnikov

Alojzij Večaj
Ljubljana, Trnovo, Opekarska cesta, Veliki stradan 9.

priloga vsem stavbnim podjetnikom in sl. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpreprostejših

prstenih pečij

različnih vzorcev kakor: renaissance, barok, gotške secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban. 949-25

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi taki tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl. —70	253 črk fl. 2-40
90 " " —85	354 " " 3-
127 " " —120	468 " " 3-60
140 " " —160	640 " " 5-
211 " " —2-	809 " " 6-

J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I, Adlergasse 7 (telefon 12.179)
Zastopniki se iščejo. Neugajoče se vzame nazaj.

Zahtevajte cenovnik o vsakovrstnih štampiljah. Najnovejši stroji za numeriranje, šablone, klešče za plošče, vžigalni pečati, pečatne marke z vžigalnim tiskom. Preše za vžigalni tisek. Klišiji po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobci za perilo, solidno izvršeni

in ODESA na Ruskem, Puškinskaja 18. Cenovniki zastoj. 76-37

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se delajo poizkusi rastlinske mast pod različnimi imeni in znamkami poveličevati in spravljati na trg. Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša rastlinska mast, ki je kot najčišča jedlna mast priznana od avtoritet. 2568-4

Popolno nadomestilo za surovo maslo, svinjsko maslo, maslo itd.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva, pošiljamo poskusne pošne škatle po okoli 5 kg brutto po 6 K 50 h za škatljo, franko na vsako avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpečevanje po železnici v zavrtih po 1/2 ali 1 kg, v zabojih pa od 10 kg naprej.

Za grosiste prednostne cene!
Brošure in zdravniške izpričevale zastoj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1880.

Razglas.

Dne 19. t. m., t. j. v ponedeljek
bosta prodajala

Matija Hočevnar in Josip Klun
potom javne dražbe

v Zagorici pri Mokronogu

4 konje,
45 kosov goveje živine, med temi 8 volov, 7 krav, 14 juncev in telic, 1 bika, 15 juncev in telic pod 2 leti starih. 15 prašičev.

Več vozov ter drugega kmetijskega orodja.
Od 3—4000 centov dobrega sena ter otave.
Oves, ječmen ter pšenico, omlateno in tudi v snopju.
Razno hišno opravo, kakor omare, postelje, mize z vsemi pritliklinami.

Dražba se prične ob 9. uri zjutraj ter se bo nadaljevala prihodnje dni.

2630-4

600 centov
najboljšega 2661-3
kravjega sena
se prodaja.
Ponudbe sprejema iz prijaznosti pisarna dra. Krauta v Kamniku.

Lepo istrijsko
brinje
ter fige za žganje kuhati in pristni
kranjski brinovec
razpošilja po najnižji ceni
Ant. de Gler'a, Dol. Logatec.
Vzorci se na zahtevo franco pošiljajo. 2567-2

Pijte
Klauerjev
Triglav
najzdravejši vseh likerjev.

Pravkar izšlo:
Tisočdelni ključ
za preračunavanje tekočin v polnih in nepolnih sodih
od Ignacija Štupica.
Četrti neizpremenjeni natis.
Cena 2 K, po pošti 2 K 10 vinarjev.
Dobi se pri 2643-2
Uršuli Štupica
Ljubljana, Sv. Marjina cesta št. 12
in v
L. Schwentnerjevi knjigarni
Dvorski trg št. 3.

Dr. Friderika Lengiel-a
Brezov balzam.

Ze sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok, po predpisu izumitelja pripravi kemičnim putem kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti ločijo se že drugi dan neznatne luske od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in kozave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge neznatnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1-50. 893-12

Dr. Friderika Lengiel-a
BENZOE-MILO
Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

MILLO **MONTE CHRISTO**

Izvrstne pralne moči. Ceno, ker izdatno.

Pazite na oblastveno zavarovani vtisk „MONTE CHRISTO“.

Naprodaj v vsaki konsumni zalogi ali pri vsakem večjem trgovcu. 1857-12

TVORNICA APOLONOVIIH SVEČ in MILA na DUNAJU, VII.

Stanovanje

s štirimi sobami se odda s 1. novembrom v Cigaletovih ulicah št. 3, zraven justičnega poslopja.
Več se izve istotam. 2324-11

Išče se prodajalec

vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter dober računar. Oni z izpričevali imajo prednost.
Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2690-1

Komi

za papirno stroko, zmožen obeh deželnih jezikov, se išče za takojšnji nastop.
Več pove uprav. „Slov. Naroda“.

Sunke

s kožo 1 gld. brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gld. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prešičevi jeziki 1 gld., goveji 1 gld. 20 kr. glavina brez kosti 45 kr. Dunajske salame 80 kr., prave boljše 1 gld., iz šunke 1 gld. 20 kr. Ogrske la salame 1 gld. 70 kr., salame à la ogrske trde 1 gld. 60 kr. kila. Velike klobase po 20 kr. Pošiljam le dobro blago od 5 kil naprej proti povzetju.
Janko Ev. Sirc v Kranju. 3381-20

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote **daleč nadkriljujoči** dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.
Priporočila in sprilčevala raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: 1139-22
Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

GLOBUS-

snažilni ekstrakt

snaži bolje, nego vsako drugo kovinsko čistilo.

Ravnokar je izšla v zalogi

J. Blasnik nasl. v Ljubljani

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1905, ki ima 365 dni.

Na svetlo dala c. kr. kmetijska družba.

Blasnikova „Velika Pratika“, katero izdaja c. kr. kmetijska družba že nad pol stoletja, izhaja od svojega rojstva že čez sto let, je **ednole prava, starodavna „Pratika“**, katero je mnogo let skrbno urejal rajni prvobornik Slovencev, dr. Janez Bleiweis in v. č. g. župnik Blaž Potočnik ter razni drugi učenjaki duhovskega in svetnega stanu. Ta „Pratika“ ima na prvi strani podobo **sv. Jožefa** kot uradno potrjeno varstveno znamko. Zatorej zahtevajte vedno le Blasnikovo „Veliko Pratico“, vsako drugo zavrnite kot nepravilo!!!

„Vel. Pratika“ stane 24 v. „Vel. Pratika“ stane 24 v.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7. 156-39

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe, Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Ustanovljena 1847. Ustanovljena 1847.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Večdobrih čevljarskih pomočnikov v delo vzame 2709
Josip Kollmann na Bledu.

Išče se izurjena šivilja za živote. 2705
Gospodske ulice št. 5, III. nadstr.

Išče se deček za trgovino z usnjem. 2710-1
Jos. Seunig, Ljubljana.

Zgodovinska povest iz francoskih časov na Kranjskem
„Pod novim orlom!“
(ponatisiz „Slov. Naroda“)
je izšla!
Ta povest je, izhajaje v „Slov. Narodu“, vzbudila mnogo pozornosti in živo zanimanje po vsej deželi ter smo jo morali na mnogostransko izrecno zahtevo izdati v posebni knjigi.
Dobi se edino-le pri
L. Schwentnerju v Ljubljani.
Iztis po K 1-60, po pošti K 1-80.

Po vseh kulturnih državah registrirana Na drobno ne prodaja.

za srajce ovratnike in manšete

M. Joss & Löwenstein
c. in kr. dvorna dobavitelja PRAGA

Zanimive znamenitosti!
Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična razstava I. vrste.
Optiška potovanja po vsem svetu v polni resničnosti.
V soboto, 17. septembra 1904:
Zadnji dan razstave:
Zanimivo potovanje po Vzhodnji Afriki.
V nedeljo, 18. septembra 1904:

Mukden. Mandžurija
torišče vojne med Rusijo in Japonsko.
Zgodovinski, domoljubni itd. dogodki.
Serija 40 vin. Otroci 20 vin. 6 serij 2 K. 10 serij 3 K.
Za šole in društva znižana vstopnina.
Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.
Z odličnim spoštovanjem
ravnateljstvo. 2687

Samostojna gospica
se sprejme na hrano in stanovanje.
Več se izve v Križevniških ulicah št. 3, I. nadstr. 2:66-3

Marija Sever
učiteljica klavirja
Jurčičev trg št. 3
javlja, da jo je dobiti doma vsak dan od 11.—12. ure. 2696-4

Kupi se dobro ohranjen **glasovir**
Več se izve v gostilni J. Maček, Krojaške ulice. 2676-2

Vinske sode
od 620 do 650 litrov vsebine prodaja po nizki ceni 2260-12
Fran Cascio
Vegove ulice št. 10.

Razglas.

Iz zapuščine po gospodu **Francu Kočevanju**, bivšemu postestniku in trgovcu z vinom v Mariboru bo
27. septembra 1904
ob 10. uri dopoldne v kleti Reiserjeve hiše v Mariboru, Reiserjeva cesta št. 1 dovoljena prostovoljna dražba zaloga vina.
Prodajala se bodo 2704-1
rošpaško, haloško, završko, ljutomersko in vino iz Slovenskih goric,
izvečine vina lastnega pridelka v cementiranih sodih od 60 l do 7 hl. Vina se bodo izklicevala po cenilni vrednosti za liter in prodajala le za cenilno vrednost ali nad njo. Kupec se na željo prepusti tudi sod za cenilno vrednost. Četrtno kupnine je treba položiti pri dražbi, ostanek pa kadar se vino odpelje, t. j. najpozneje v 14 dneh po dražbi.
C. kr. okrajno sodišče v Mariboru,
odd. V, 10. septembra 1904.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osonbi vlak v Podna-t-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gast-in, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago. (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonbi vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osonbi vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m popoldne osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smahor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvečer v Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejovic, Linc, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponoči osonbi vlak s Trbiža od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osonbi vlak z Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Epilepsija.
Kdor trpi na padavici, krčih in drugih živčnih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zastonj in poštne prosto razpošilja
priv. **Schwaben-Apotheke**
Frankfurt a. M. 541-30
Kot pisar
ali sluga v pisarni želi mesta mlad mož.
Ponudbe se prosi na upravnistvo „Slov. Naroda“. 2487-3

Gobe.
Specialist kupuje suhe gobe v vsaki množini in jih takoj plačuje po najvišjih cenah. — Ponudbe in vzorce na naslov **R. Löwith & Co., Dunaj V., Schönbrunnerstrasse 115.** 2505-3
Iščemo dobro vpeljanega **potnika**
za Kranjsko za prodajo žganja.
Uprava vlastelinstva HIJACINTJEVO v Krapini. 2683-1

Razglas.

Iz zapuščine po gospodu **Francu Kočevanju**, bivšemu postestniku in trgovcu z vinom v Mariboru bo
27. septembra 1904
ob 10. uri dopoldne v kleti Reiserjeve hiše v Mariboru, Reiserjeva cesta št. 1 dovoljena prostovoljna dražba zaloga vina.
Prodajala se bodo 2704-1
rošpaško, haloško, završko, ljutomersko in vino iz Slovenskih goric,
izvečine vina lastnega pridelka v cementiranih sodih od 60 l do 7 hl. Vina se bodo izklicevala po cenilni vrednosti za liter in prodajala le za cenilno vrednost ali nad njo. Kupec se na željo prepusti tudi sod za cenilno vrednost. Četrtno kupnine je treba položiti pri dražbi, ostanek pa kadar se vino odpelje, t. j. najpozneje v 14 dneh po dražbi.
C. kr. okrajno sodišče v Mariboru,
odd. V, 10. septembra 1904.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž ob 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osonbi vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 12. uri 10 m popoldne osonbi vlak v Podna-t-Kropo le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gast-in, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago. (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonbi vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osonbi vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop istotako. — Ob 2. uri 10 m popoldne osonbi vlak v Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m zjutraj osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, (Monakovo-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonbi vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m popoldne osonbi vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Prago (Praga-Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smahor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonbi vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 30 m zvečer v Lesc-Bleda le ob nedeljah in praznikih od 2. junija naprej. — Ob 8. uri 44 m zvečer osonbi vlak z Dunaja, Lipskega, Prage, Franzensfeste, Karlovih varov, Heba, Plzna, Budejovic, Linc, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal v Inomosta in Solnograda. — Ob 10. uri 40 m ponoči osonbi vlak s Trbiža od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Osonbi vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Ob 9. uri 22 m ponoči osonbi vlak z Grosuplje od 2. junija do 18. septembra ob nedeljah in praznikih. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Originalna brzojavka, naslovljena na gospoda Bernatoviča, na vpogled v izlogi Angleškega skladišča za obleke, na Mestnem trgu št. 5.
Za p. n. dijake in diakinje ter za šolsko mladež obleko za 10 % ceneje kakor doslej. 2699-1

Kaj boljšega nego je barva za lakiranje
pôda z medvedovo znamko, sploh ni.

V zalogi jo ima 2 2584-1

HENRIK WIBBE = izdelovatelj barv in lakov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

Gremij ljubljanskih trgovcev

naznanja, da se

otvaritev gremijalne trgovske šole

vrši v nedeljo, dne 25. septembra 1904 ob
10. uri dopoldne.

Ponavljalni izpiti se pa vršče isti dan ob 7. uri
zjutraj. 2696-1

Vsekdar najnovejše prave

GRAMOFONE

in plošče v veliki izbiri se dobijo
le pri zastopniku Nemške deln. družbe
za gramofone

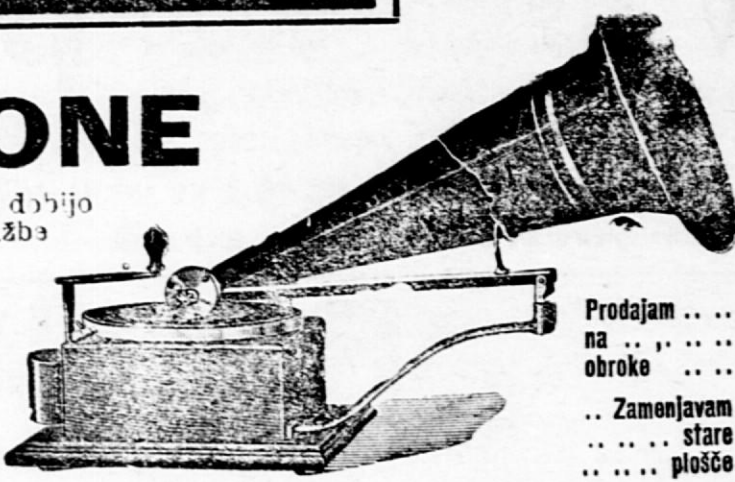
RUDOLFU WEBER

urarju

Ljubljana

Dunajska cesta št. 20

(Hribarjeva palača nasproti kavarni „Evropa“).

Prodajam ...
na ...
obroke ...
Zamenjavam ...
... stare
... plošče

1716-26

Št. 29.543.

RAZGLAS.

2694-1

Vsled sklepa magistratnega gremija z dne 2. septembra 1904 se javno
naznanja, da se bo zaradi stavbnih in zdravstvenih nedostatkov lesena baraka
na Ledini (Pristavke ulice), ki je dosedaj služila pericam iz ljubljanske okolice
za odkladanje perila, po preteku enega meseca podrla in odstranila. Odslej
bodo morale perice oprano perilo dostavljati strankam v ponedeljskih dopoldne,
umazano perilo pa pobirati istega dne popoldne in ga naložiti neposredno na
vozove.

Strogo prepovedano pa je tudi v bodoče umazano perilo odkladati in zbi-
rati po hišnih vežah, trgovinah in javnih prostorih.

Prestopki te prepovedi se bodo kaznovali v smislu določil § 70 obč. reda
z globo do 20 K, ali pa z zaporom 2 dni.

Mestni magistrat ljubljanski
dne 11. septembra 1904.

Dr. Rixa pasta Pompadour

Pristna samo s plombo.

je edino že 50 let obstoječe sredstvo, ki pod
jamstvom, sicer se vrne denar,

**ohrani do pozne starosti polt
mladostnosvežo**

in odstranjuje pege, ogrce, izpuščaje, kozavost,
rdečino in vsako nečistost kože. Priznane so jo
najodličnejše dame. Zahvalnih pisem nikdar ne
objavljamo. Popolnoma neškodljivo. Lonček za
šest mesecev stane 1 gld 50 kr

Mleko Pompadour

tekoč puder čudovitega učinka. Steklenica 1 gld 50 kr., puder Pompadour, rožast,
rumenkast ali bel, karton 1 gld. 25 kr. Milo Pompadour, izvrstno za gojitev rok,
kos 30 kr.

Glavna zaloga in razpošiljalnica:

Viljeline dr. Rixove vdove sinovi, Dunaj II.,
Praterstrasse 16. Anton Rix in brat.

V Ljubljani naprodaj pri **Karlu Karingerju** in **Edvardu**
Mahru, parfumerija. 2120-3

AVGUST REPIC

sodar 40

Ljubljana, Kolesijske ulice 16
(v Trnovem)

izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne

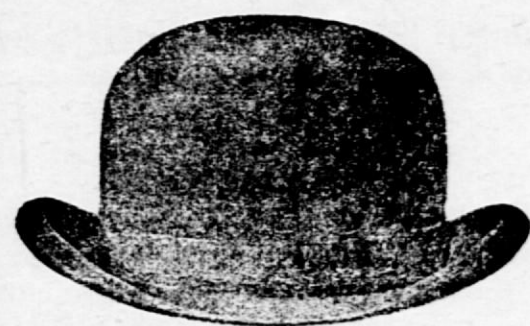
sode

po najnižjih cenah.

Prodaja stare vinske sode.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovije fačone.

• Nizke cene. •

Prodaja na drobno in debelo.

Ceniki brezplačno.

Odlikovani

z zlato medaljo
na razstavi v Parizu
l. 1904.

Dragotin Puc

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima
v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarske
zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano.

Glavna trgovina:

Stari trg št. 21.

Pekarija

in slaščičarna

J. ZALAZNIK

filijalke:

Glavni trg 6

in

Sv. Petra cesta 26

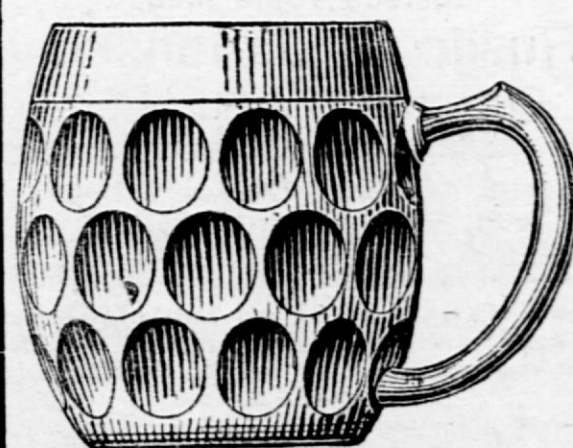
Avg. Agnola

Ljubljana, Dunajska cesta 13

Gostilniška in kavarnarska

namizna posoda

po najnižjih cenah.

„Käthe“-voda za prsi.

Senzacionalno sredstvo v dosego prekrasnih prsi! In
edino po svojem presenetljivem učinku. „Käthe“-
voda za prsi se rabi le na zunan, je torej pri-
merna za vsakršno konstitucijo ter je docela vegeta-
bilna in zajamčeno neškodljiva. Steklenica stane
4 gld. z navodilom o uporabi vred. Razpošilja di-
skretno in pod povzetjem 2119-8

mdm. Käthe Menzel

Dunaj, 18. okr., Schulgasse 3, I. nadstr., vr. 50.

Obvestilo.

Prodam prostovoljno vse svoje posestvo, to je premoženje in nepre-
moženje, in sicer: tri lepe hiše, tri druga poslopja (blev, pod in kozele), tri
vrtove, 33 ha, 85 a, 74 m², lepe mlade boste, 6 ha, 34 a, 78 m² travnikov,
4 ha, 28 a, 81 m² njiv; potem trgovino z mešanim blagom z vso opravo. Na-
dalje vse gospodarsko orodje, živino, žito, seno in druge pridelke. Vse to v
nizki ceni za 80.000 kron.

Kupci naj se oglasijo najpozneje do 1. oktobra t. l. pri

Adolf Pečaku, trgovcu in posestniku
v Višnji gori, Dolenjsko.

2679

Velespoštovanim damam vljudno
naznanjam, da se nahaja

modni salon Bersin
odsej naprej
2256 12 Gosposke ulice št. 3.

Vabilo

k

izrednemu občnemu zboru

delegatov okrajne bolniške blagajne v Ljubljani

dne 25. septembra 1904. l. ob 9. uri predpoldne

na vrtnem salonu restavracije „Pri levu“, Marije Terezije cesta 16.

DNEVNI RED:

1. Prememba blagajniških pravil.
2. Raznosterosti.

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani

dne 16. septembra 1904.

Načelnik:

Jos. Breskvar.

Opomba. Brez legitimacije ni nikomur dovoljen pristop k zborovanju (§ 29 bla-
gajniških pravil). 2695

Specialna obrt za gradbe iz betona,

želez. betona in monirske gradbe

ABSOLUTNA VARNOST PRED OGNJEM!

FALESCHINI & SCHUPPLER

INŽENIR IN MESTNI STAVBINSKI MOJSTER.

C. kr. deželnosodno zapriseženi zvedenec in cenilec.

235-35

Izvršitev nadzemskih
in podzemskih zgradb

LJUBLJANA

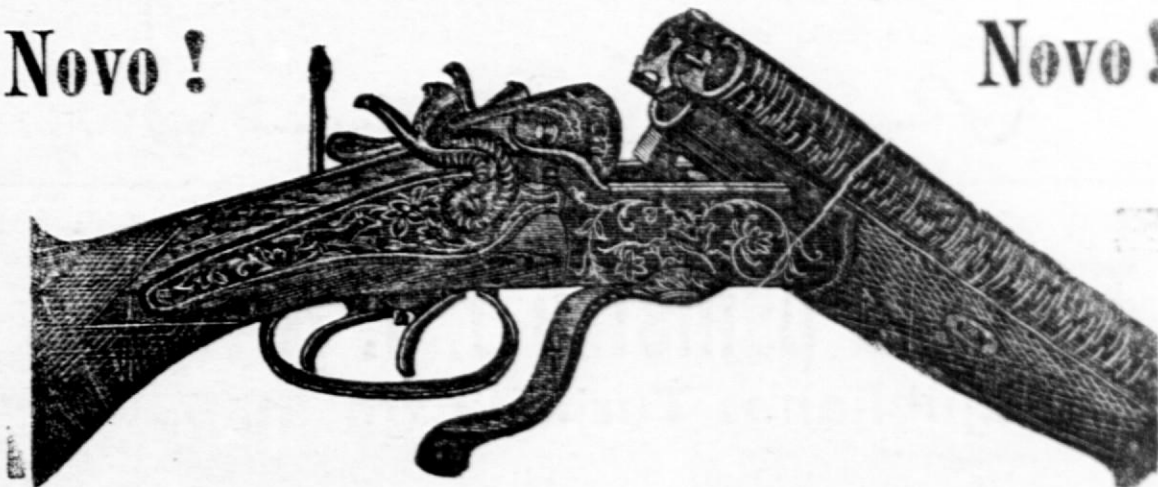
NAČRTI in PRORAČUNI NA ZAHTEVO BREZPLAČNO.

SPECIALNA IZVRŠITEV
stropov in streh, varnih
pred ognjem, zvokom,
potresom in glivami, brez
vporabe železnih opor.

Daje stopnice, reser-
varje, mostove, vodne in
kanalizacijske naprave,
čistilne naprave za kap-
nico, utrjevanje kleti
proti talni vodi, prosto
stoječe masivne stene,
cementna dela vsake
vrste.

Novo!

Novo!

Amerikanske avtomatične

samobasalne puške na šibre

sistem Browning.

Istotako imam veliko zalogo

pušk in revolverjev

najnovijih sistemov po najnižjih cenah.

Se vljudno priporoča

FRAN ŠEVČIK

Ceniki na zahtevanje za-
stoj in poštne prosto.

puškar, Židovske ulice 7.

4-38

V letu 1856. ustanovljeni denarni zavod
obrtnega pomožnega društva
 registrovane zadruga z omejenim poroštvom
 v Ljubljani, Židovske ulice šte. 8
 sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od pol 9.
 do 11. ure dopoldne ter od pol 5. do 6. ure popoldne s polnimi
po 4¹/₂ od sto 1942-8
 naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike
 društvo samo plačuje.
 Rezervni zalad, ki tvori društva lastno pramožanje, znaša 114.845 kron.

Velika zaloga čevljev
 za gospode, dame, otroke
 in častnike.
 Gamaše, galoše.
 Solidno blago.
 Nizke cene.
 Zaloga
ob uval
D. H. Pollak & Co., Dunaj. 51

Optični zavod
Karol Pichler
Ljubljana
 Jurčičev trg št. 3.

G. k. privr. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.
„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.
 Vplačana delniška glavica K 6.000.000.
 Družba zavaruje:
 a) proti škodam vsled ogorja, strela in purne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih reči, nadalje proti požarnim škodam živino, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetijske orodje, pridelke itd.;
 b) proti požarnim škodam poljske pridelke in klate v poslopjih in kopicah;
 c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
 d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
 e) proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
 f) proti vsakovrstnim telesnim neizgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.
 Natančnejša pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
 Sodnijske ulice šte. 6. 11-9
 Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

Stanje vlog: **K 5.089.883¹⁴** Rez. zaklad: **K 98.238⁴¹**
Kmetska posojilnica **Ljubljanske okolice**
 registrovana zadruga z neomejeno zavezo
 v novi lastni hiši
 na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic
 obrestuje hranilne vloge po **4¹/₂ %**
 brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. 905-25
Posojila po 5%, in po 5¹/₂ %
 Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let ali pa v krajšem času po dogovoru.
URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.
 Telefon št. 185. Poštnega hranilnišnega urada št. 828.408.

Mehanik
Ivan Škerl
 stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
 Šivalni stroji po najnižji ceni.
 Biele in v to stroko
 spadajoča popravila
 izvršuje prav dobro
 in ceno.
Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST
 Ljubljana
 Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
 lastnega izdelka za dame, gospode
 in otroke je vedno na izbero.
 Vsakršna naročila izvršujejo se to-
 čno in po nizki ceni. Vse mere se
 shranjujejo in v znamenjuje. -- Pri
 zunanjih naročilih blagovih naj se
 vzorec vposlati.

Ign. Fasching - a vdove
 ključavničarstvo
 Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
 priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
 najpriprostejših kakor tudi najfinjših,
 z žolto medjo ali mesingom montira-
 nih za obklade s pečnicami ali kahlami.
 Popravljajo hitro in po ceni. Vnanja
 naročila se hitro izvrš.

A. KRACZMER zaloga
 klavirjev
 Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
 priporoča
 popolno
 zalogo
 kratkih
 klavirjev,
 mignonov in
 pianin
 najbolj renomiranih firm po najnižjih
 cenah. Preigrani klavirji, solidno in
 stanovitno prenarejeni so vedno v
 zalogi
 Edino zastopstvo za Kranjsko firm:
 L. Bösendorfer, c. kr. dvorni in ko-
 morni izdelovalec klavirjev na Dunaju;
 Br. Stigl, c. kr.
 dvorna zalaga-
 telja na Dunaju.
 Klavirji se popravljajo,
 ubirajo in izvršuje se
 podlaganje z usjem
 strokovnjaško in pre-
 skrbno in zaračunavajo
 najcenejše.

Ostanki
 za polovico cene
Sukneno blago
 za moške obleke
 po najugodnejši ceni
 priporoča
R. Miklauc
 Ljubljana 39
 Špitalske ulice šte. 5.

Največji izbor
 Najnižje cene
 Največji izbor
 L. Mikusch
 tovarna dežnikov
 Ljubljana, Mestni trg

Obvestilo.
 V svrhu zagotovljenja traterijske prehranitve bolnikov
 v c. in kr. vojaški bolnišnici št. 8 v Ljubljani
 se bode **dne 7. oktobra 1904** ob 10. uri dopoldne
 v računski pisarni omenjene bolnišnice vršila očitna razprava ponudeb.
 Zaradi natančnejših pogojev se opozarja na razglas obveščen v „Laibacher
 Zeitung“ št. 206 z dne 10. septembra 1904 in na večih krajih pribiti razglas z
 dne 7. septembra 1904, kakor tudi na pogojni zvezek, ki v vojaški bolnišnici
 v pogled na razpolago leži.
Oskrbovalna komisija
 c. in kr. vojaške bolnišnice št 8 v Ljubljani.

Za čevlje najboljše čistilo na svetu!
Fernolendt-voščilo za čevlje ki daje čevljem temno-
 črn blesk in ohranja
 usnje stanovitno.
Fernolendt-loščilna mast za svetle čevlje, ki se po njej
 lepo svetijo i usnje konservira.
Fernolendt-Nigrin (črna loščilna mast) nalašč za
 kozje (Kid) usnje, chevreau-, gamsovo-,
 šagrin-usnje in Box-Calf. Usnje postane
 nepremočljivo, mehko in voljno, se tudi v mokroti ne od-
 barva, obleka se ne maže, čevlji se pa fino, črno bleščijo.
 18-38
Dobiva se povsod.
Štefan Fernolendt C. kr. priv. tovarna (ustanovljena 1832)
 c. kr. dvor. dobavitelj, Dunaj, I. Schulerstrasse 21
 Na razstavah: v Parizu „Zlata svetinja“, v Londonu „Grand Prix“.

Razglas.
 O oddaji
 dimnikarskih del v c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani
 se razpisuje natečaj za leti 1905. in 1906.
 Pismene, z 1 krono kolekovane ponudbe, ki morajo biti opremljene s po-
 botnico c. kr. blagajne o položitvi 10% vadija, vposlati je najdalje
do 30. septembra 1904 II. ure dopoldne
 v c. kr. tobačno glavno tovarno v Ljubljani.
 Natančnejši pogoji o oddajalnih delih se lahko vpogledajo vsak dan v
 uradni pisarni.
C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani
 dne 7. septembra 1904.

Tovarna za kruh in pecivo
KANTZ v Ljubljani priporoča
pravi rzeni kruh, mešan in črn.
 Sočnost in dobri okus pridobivata temu izdelku priznanje vsega občinstva.
 Na mednarodni razstavi za živila v Bordeauxu je
 dosegel z drugimi izdelki te tovarne najvišjo odliko (ča-
 stni križ in zlato svetinjo z diplomom).
 Prodaja se v hlebi in štrucih po 40 in 20 vin.
 Naročila z dežele se najtočneje izvršujejo.
 Velika zaloga najfinjšega nasladnega peciva,
 biškovtov in suhorja. 183-70
 Vsak dan poslednja sveža peka ob 1/2 6. zvečer.
 Dvanaest podružnic in prodajalnic.
 Higieniški transportni vozovi za kruh in pecivo.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša
 za naročanje ozir. nakupovanje
Copičev za pleskarje, sobne
 slikarje, zidarje in
 mizarje.
Lakov, prstnih angleških, za
 vozove.
Emajlne prevlake,
 pristne, v posodah po 1/8, 1/4,
 1/2 in 1 kg.
Jantarjeve glazure
 za pōde. Edino trpežno in
 najlepše mazilo za
 trde in mehke pōde.
Voščila, štedilnega,
 brezbarvna in barvastega za
 pōde; najcenejše in najboljše.
Rapidola, pripravna za vsa-
 kovrstne prevlake.
Brunolina za barvanje narav-
 nega lesa i pohištva.
Oljnatih barv, priznane
 Oljnatih barv v tubah
 dr. Schönfelda.
Firneža prirejenega iz lanenega
 olja; pristen, kranjski.
Steklarskega kleja,
 pristnega, zjamčeno trpežnega.
Gipsa, alabastrskega in
 štukaturnega.
Karbolineja, najboljšega.
Fasadnih barv za apno.
Barv, suhih, kemičnih, prate-
 nih i rudninskih.
Kleja za mizarje in sobne slikarje.
Vzorcev za slikarje,
 najnovejših. 2422-7
Olje proti prahu.
ADOLF HAUPTMANN
 I. kranjska tovarna oljnatih barv, fir-
 nežev, lakov in steklarskega kleja.
LJUBLJANA.
 Ustanovljeno l. 1832.

Karlovovarski želodčni prašek
in
prašek za prebavljanje

s poprovo meto, „Varstvena znamka kača“, prijetnega okusa, zdravniško priporočen in uporabljen pri motenju prebavljanja, kron. želodčnem kataru, želodčnih krčih, gorečici, vzdigovanju v želodcu, neprijetnem vonju, kislastemu vzpehavanju, pomanjkanju slasti. Neprestana uporaba odstrani vse želodčne slabosti. 2506-3

Priznanja dohajajo vsak dan.

Ena škatljica 2 K. Pri 6. škatljicah franke.

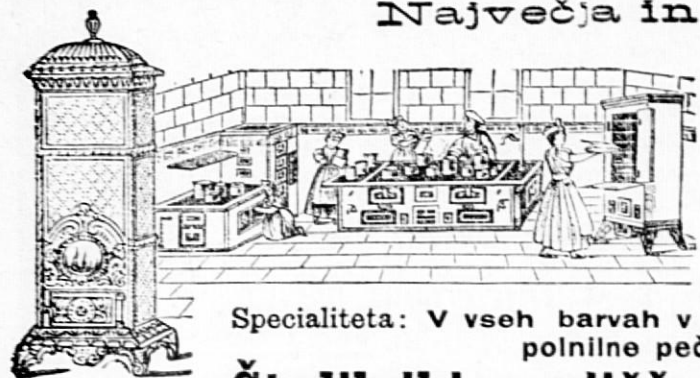
Glavna izvelovalnica in razpošiljalnica: **Medvedova lekarna v Šumperku** na Moravskem št. 48. Naprodaj skoro v vseh lekarnah, če ne, naj se naroči naravnost.

Ustanovljeno l. 1862.

Telefon šte. 584

RUDOLF GEBURTH
c in kr. dvornik strojnik

DUNAJ, VII., Kaiserstrasse 71, vogal Burgasse.
Največja in najboljše zaloga

peči

navadnih in tudi najelegantnejše opremljenih.

Specialiteta: V vseh barvah v ognju emajlirane peči. Regulacijske polnilne peči od K 15— naprej.

Štedilniki, ognjišča in strojna ognjišča vseh velikosti.

Plinove peči, peči z železnimi pečnicami, peči za peko, sušilni aparati itd. 2459-5 Specialni katalogi zastoj in poštne prosto.

Po visoki kralj. dež. n. vladi proglašena za zdravilno rudniško vodo

Apatovačka kiselica

naravna alkalisko-muriatisko-litijska slatina, bogata ogljikove kisline

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Glasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slatini najboljši uspeh pri vseh boleznih prebavnih organov in požiralnika, trganju in revmii, pri želodčnem, pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri zlati žili, pri obilnih in boleznih v mehurju, pri kamenu, pri sladkorni bolezni, zrnatih in žilnih jetrih, gorečici in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in nenadkrljivo sredstvo pri spolnih in mnogih drugih ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Odlikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 slatimi svinjicami.

„Upraviteljstvo vrelca Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487-62

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostlinah.

Zastopnik za Kranjsko: C. MENARDI v Ljubljani.

FR. P. ZAJEC
urar

Ljubljana
Stari trg št. 26.

Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilindri rem.
ura od gl. 4-—.

Ceniki zastoj in franko.

Milostiva gospa!

Blagovolite zahtevati

moje najnovejše

VZORCE
svilnatega blaga
franko.

Henrik Kenda

v Ljubljani

Mestni trg št. 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Knelpu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redline in posiljalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mlečnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnjanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

→ Drogerija ←

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11.

Zadnje novosti vsakovrstnih

klobukov

cilindrov itd., iz prvih avstrijskih, angleških, italijanskih tovarn. Solidno blago, nizke cene.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priloga svojo veliko zalogo

gotovih

oblek za

gospode in

dečke,

lopice in

plaščev

za gospe,

nepre-

močljivih

havelokov

i. t. d.

Obleke po meri se po najnovejših

uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Hamburg- Amerika

Iz Ljubljane
v New-York
samo gl. 60

z dobro, pristočno hrano.

Odhod iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Zastopnik;

FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31

zraven
širane

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki

samo 6 dni samo

Pojasnili se dajo povečkrat brezplačno.

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-NIM BLAGOM TER POTREB-ŠČINAMI ZA KROJA-ČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK

LJUBLJANA
Stari trg št. 1.

Razglas.

Odda se zakupnim potom

zalaganje kruha

od 1. januarja 1905 naprej proti pogodbi in sicer:

- 1) za prisiljenec v zavodu v Ljubljani črnega kruha na leto okrog 67.000 kg in belega kruha ali žemlj 4.000 "
- 2) za oddelek prisiljenec v Jesenicah črnega kruha na leto 14.500 " in belega kruha ali žemlj 800 "

Vrhu tega se odda za l. 1905. zakupnim potom zalaganje za hrano prisiljenec potrebnega blaga in sicer:

govejega mesa	približno	8300 kg	1700 kg
telečjega	"	250 "	"
moke za praženko	"	7000 "	900 "
pšenične moke II. vrste	"	8400 "	1600 "
koruzne moke za polento	"	6600 "	1400 "
krompirja	"	20000 "	14000 "
sol	"	4000 "	1000 "
fižola	"	9000 "	3000 "
riža	"	1900 "	600 "
grisa (pšeničnega)	"	700 "	200 "
ješprenja	"	2000 "	500 "
pristne prašičje masti	"	6800 "	1200 "
suhih češpelj	"	300 "	1000 "
prosene kaše	"	— "	1400 "

To blago je dostavljati v skladišče v prisilni delavnici, oziroma v one prisiljenkega oddelka v Jesenicah.

Ponudbeni pogoji in vzorci blaga, ki se mora zalagati, so ponudnikom na razpolago v pisarni podpisane vodstva, ter je ponudnikom pristaviti izrečno izjavo, da se ponudbenik podvrže tem pogojem.

Postavno kolekovane in v dveh zavrtkih — od katerih zunanji mora imeti naslov podpisane vodstva, notranji pa ime ponudnika in pripombo „ponudba za zalaganje jestvin“ — zapečatene pismene ponudbe je vložiti

do dne 1. oktobra 1904

v pisarni podpisane vodstva.

Vodstvo deželne prisilne delavnice kranjske v Ljubljani
dne 10. septembra 1904.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih, nblazujejo katar, urejajo izmočeno, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Detujejo izborni proti hripavosti in prehladu. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezoh ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski ali kmečki hiši. Dobivajo se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato naj se naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:

1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14-60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducatov (60 steklenic) 17-— K.
3 ducata (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanec, seljak itl.

Mestna lekarna, Zabreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogastvo!

V odpomoč pomankanju krme!

Stroji za pripravljavanje krme.

Rezalni stroji za rezanico s patentovanim vrtilnim krožnim mazinikom z lahkim tekom, prihran se 40% moči.

Rezalniki za repo in krompir.

Mlini za drobljenje in mečkanje.

Parilniki za živinsko klajo.

Prenosni štedilniki za kotle z emajliranimi ali neemajliranimi vložnimi kotli, stoječi ali prevozniki, za kuhanje in parenje živinske klaje, krompirja, za mnoge poljedelske in gospodarske namene itd. dalje

kuruzni robkalniki.

Čistilnice za žito, triferji za sortiranje, stiskalnice za seno in slamo, mlatilnice, vitli (geplji), jekleni plugi, valjarji, brane.

Najboljši sejalni stroji „AGRICOLA“ (Schubrad-System)

se jako lahko ravna, ni treba menjati koles, za vsako vrsto semenja, za bregovita in ravna tla.

Samodelujoče patentovane prenosne ali vozne

škropilnice za uničevanje grint, sadnih in hmeljskih škodljivcev, za zatiranje peronosporo itd.

Izdelujejo in dobavljajo jih v najnovejši odlikovani konstrukciji

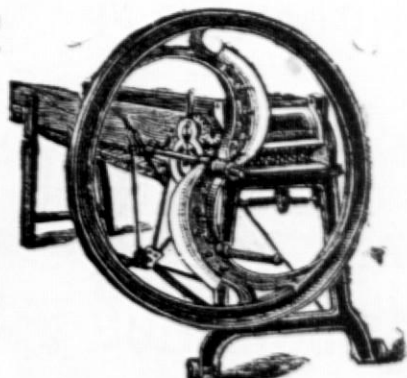
PH. MAYFARTH & CO.

tovarne za poljedelske stroje, železolivarne in parne fužine

DUNAJ II/1, Taborstrasse 71.

Ilustrovani katalogi gratis in franko.

Zastopniki in prekupci se iščejo.

Za boljšo obutev

iz chevreax-usnja, boxcalf-usnja, teletine itd.
je priznana najboljša

GLOBIN

ki brez truda povzroča II 2448-3

prekrasen blesk!

Konservira in ohranja usnje mehko.

Preprosto ravnanje!

Dobiva se skoro v vseh trgovinah.

FRITZ SCHULTZ jun., Akt-Ges., Eger i. B., Leipzig.

Red Star Line

deča zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen

Hitra in varna vožnja z modernimi novimi

družbe pri poštini in snažni po-
strežbi. Natančen
zanesljiv pouk in
veljavne listke po

New York

brzoparniki
te solidne

Philadelphia

70 gl. za železnice

in barko

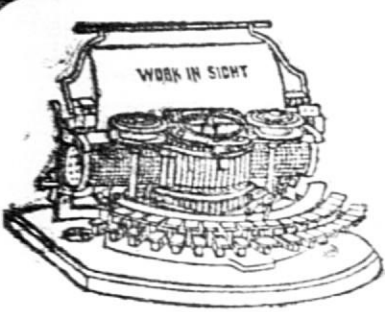
dobite v 978-18

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

Hammond

najpopolnejši pisalni stroj.

Vsekdar ravne vrste.

Avtomatski odtisk.

10 let jamstva. Pošiljatev na poizkušnjo.

TIRO brzospenjač

Registratorske omare

za urejanje

dopisov, obrazcev,

2399-5

prospektov, vzorcev,

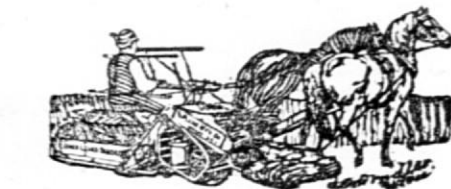
časopisov i. t. d. i. t. d.

Praktični pisarniški predmeti.

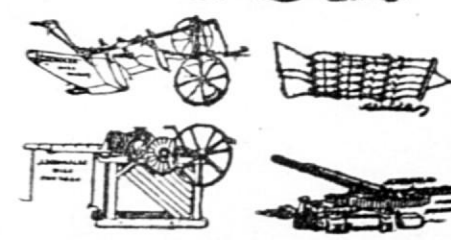
Ferdinand Schrey

Dunaj I., Kärntnerstrasse 26.

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/., Erdbergstr. 12

pošilja že veliko let dobro
znane stroje vsake vrste za
poljedelstvo itd.

kakor: mline za sadje in grozdje, stiskalnice
za sadje in grozdje, škroplilnice, poljsko orodje,
stiskalnice za seno, mlatilnice, vitle, trijerje,
čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamo-
reznice, stroje za rezanje repe, mline za go-
lanje, kotle za kuhanje klobas, sesalke za
vodnjake in gnojnice, vodovode, svinčene
cevi, železne cevi itd.

od sedaj po zopet izdatno
znižanih cenah

ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene
pipe, sesalke za vino, gumijeve in konopljene
cevi, gumijeve ploče, stroji za točenje piva,
skrinje za led, stroje za sladole, priprave za
izdelovanje sodavce in penicij vin, mlin za
dišave, kavo itd., stroji za izdelovanje klobas,
tehtnice za živino, tehtnice na drog, stebarske
tehtnice, namizne tehtnice, decimalne tehtnice,
železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje
vseh sestav, orodje in stroji vsake vrste za klju-
čavničarje, kovače, kleparje, sedlarje, pleskarje,
vse pod dolgoletnim jamstvom po
najugodnejših plačilnih pogojih

tudi na obroke!

Ceniki z več kot 400 slikami
brezplačno in poštne prosto.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

Prekupci in agentje zaželjeni.

Piše naj se naravnost:

IVAN SCHINDLER, Dunaj III/., Erdbergstr. 12.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Možnam naročnikom se
pošilja s povzetkom.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

prilporečata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev,

voznih koles,

glasbenih avtomatov

in

pisalnih
strojev.

Krasno izbero

konfekcije

za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago

perilo

vsakovrstne preproge

i. t. d.

prilporeča

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice šte. 7.

Solidno blago. Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic

za dame
in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetec za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih
tovarn prilporeča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Postaja elektr. železnice.
Pod trančo št. 2.

Ivan Soklič

prilporeča

v najnovjših
in v veliki izbiri

čepice

in cilindre

Klobuke

Pod trančo št. 2.

V zarji mladosti.

2584-2

Zbirka pesmic in po-
vestic za šolsko mla-
dino je izšla ter se
dobiva pri založniku

A. Slatnar, tiskarna v Kamniku.

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev,

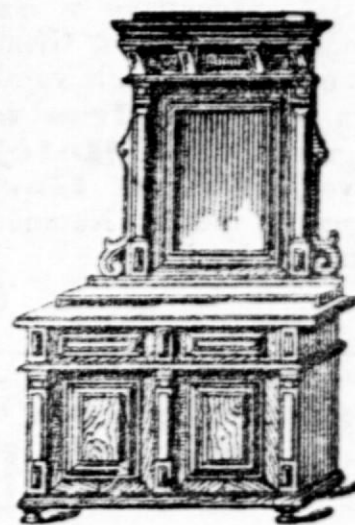
za več izvodov skupaj primeren popust.

V tiskarni v Kamniku se naroča
skladni koledar za l. 1905.

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

se prilporeča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane **sohne**
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne
in jedilne sobe je na izbero ce-
njenim naročnikom v lastnem skladišču
tik kolodvora v Vižmarjih.

V prav obilno naročitev se prilporeča

Josip Arhar

načelnik.

95-37

Pozor!

Radi preselitve prodajam od
1. septembra naprej
modno in svileno blago
po znatno znižanih cenah.

K mnogobrojnemu obisku se prilporeča

Ernest Sark

Stari trg šte. 1.

Modna trgovina se nahaja od 1. novembra nadalje v se-
danji Schwentnerjevi trgovini na vo-
galu Židovske ulice in Dvornega trga. 2451-5

Pozor!

Zopet znižane cene!!

samo

Iz Ljubljane v New-York 60 gld.

Prosta hrana že v Bremenu.

Brzoparniki:

Kaiser Wilhelm II.

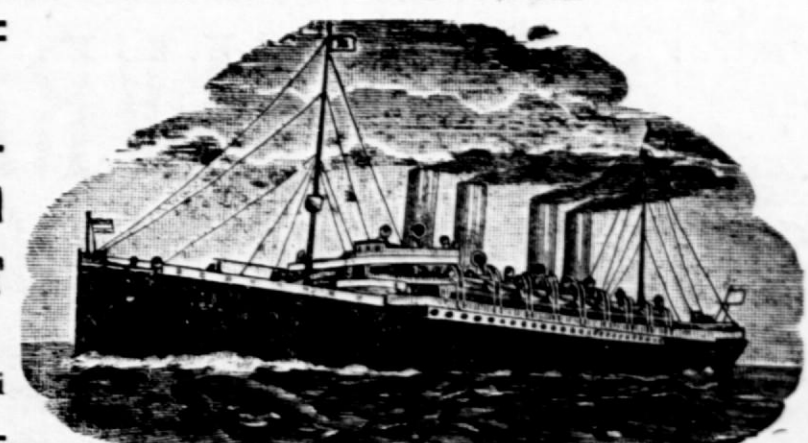
Kronprinz Wilhelm

Kaiser Wilhelm der

Grosse

(največji in najhitrejši

parniki)

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri
meni ne povejšajo cene ameriških železnic. 2421-4

Edvard Tavčar

Ljubljana

Kolodvorske ulice 35

nasproti stari „Tišlerjevi“ gostilni.

Marijacejske želodčne kapljice

edino prave iz G. Schopfove lekarne „Zur Guadenmutter“ v Marijinem Celju (Mariazell) v stekleničah po 50 in 90 vin.

Pristne le v stekleničah, zavrtih v zelenobelo pasaste skatljice z varstveno znamko Marije pomočnice v Marijinem Celju.

Dobiva se v Ljubljani pri gosp. **Gabrielu Piccoliju**, dvornem lekarnarju in v vseh drugih lekarnah. Če ne pa se naj naroče naravnost.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Šolsko leto 1904/5. se prične z vpisovanjem dne **15., 16. in 17. septembra**. To slovensko glasbeno vzgojevališče podaje učencem umetniško glasbeno izobrazbo v **raznih instrumentih**, posebno v klavirju in violini od prvega začetka do popolne konservatorske in koncertne višine, v **violi, violončelu, kontrabasu in flavti** do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru, dalje v **solopetju** od začetka do operne in koncertne višine in v vseh **znanstveno teoretičnih vedah**, ki so za celotno in popolno muzikalno izobrazbo neizogibno potrebne, posebno v **glasbeni teoriji, harmoniji, kontrapunktu in glasbeni zgodovini**, popolno izobrazbo za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo itd. Instrumentalnim učencem se nudi še posebej prilika, vaditi in izobraževati se v **orkestralnih ensembel-vajah**, katere se vrše redno vsak teden. Glasbeno estetične izobrazbe v **zborovem petju** se učenci uče pri skupnih vajah zborov in pri event. sodelovanju pri koncertih. Na zavodu poučuje **sedem učiteljev**. Zavod stoji pod artistskim vodstvom koncertnega vodje prof. **Mateja Hubada** in pod administrativnim vodstvom šolskega vodje **Frana Gerbiča**. Šolnina znaša od 1 krone na pol leta do 4 in 6 kron na mesec. Natančnejše se izve iz plakatih objav in pri društvu v Vegovih ulicah št. 5.

Odbor „Glasbene Matice.“

2641 3

D. SERAVALLI

Ljubljana × Slomškove ulice šte. 19 × Ljubljana

Izdelovatelj umetnega kamna in cementnih cevi.

Priporoča se č. gg. stavbenim podjetnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu za nabavo **cementnih cevi**. 250—35

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v različnih barvah in okraških, cementni strešniki, mize iz mozaika in cementa, vodovodne školjke, okraske za fasade, vsakovrstne podobe, konjski žlebovi, goveje jasli, korita za svinjake itd. se nahajajo vedno v zalogi.

Prevzame vsa v to stroko spadajoča dela.

✱ Delo okusno in solidno z garancijo. ✱

Cene po dogovoru nizke. Postrežba točna.

2585—5

Učne knjige za vse srednje in ljudske šole

v najnovejših odobrenih izdajah

pisalne in risalne kakor tudi druge šolske potrebščine

v najboljši kakovosti in po zmernih cenah

L. Schwentner

v Ljubljani.

Dvorski trg 3.
od 1. novembra dalje
Prešernove ulice 3.

„Narodni dom“

Usojava si slavnemu p. n. občinstvu vljudo naznati, da sva z današnjim dnem prevzela

RESTAVRACIJO

v tukajšnjem „Narodnem domu“

Postregla bova častitim gostom kar najbolje s pristno ... pijačo in dobro jedjo po primerno nizkih cenah ...

Za seje so častitim od- Kegljščice je stalno dddati borom na razpolago pri- še za nekatere večere v merni prostori ... tednu.

Priporočava se navjdanje za obilen obisk

V LJUBLJANI ...
dne 17. septembra 1904.

Masaryk & Bogovič

Dijaki

2675—3

se sprejmejo pri učiteljski rodbini na hrano in stanovanje. Povpraša naj se:

Rimska cesta 7, vrata 18.

Glavni zastop c. kr. priv. avstr. za- varovalne družbe „Dunav“ v Kranju sprejme spretnega 2681—2

stenografa

ali **stenografino**, zmožnega slo- venske stenografije Strojepisici imajo prednost. Plača po dogovoru. Nastop službe takoj ali s 1. oktobrom.

Ob pričetku šol

priporočata 2649—5

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9

svojo bogato zalogo

raznovrstnih oblačil za dečke in deklice v vseh velikostih in cenah zagotavljajoča solidno postrežbo.

Kavarna

Zlirija

vsako soboto in nedeljo vso noč odprta.

Z velespoštovanjem

Fric Novak.

2701

Anton Škerc

2—107

Zlatorog.

To krasno narodno pravljico o Zlatorogu je pesniško obdelal sedaj Škerc, in to popolnoma drugače, nego je bila znana doslej po Funtkovem prevodu nemške Baumbachove idile. Škerc se je tesneje oklenil pravljiske snovi tako kakor jo je bil zapisal rajni Deschmann ter pridržal tudi demona „Zelenega lovca“. Tako je ustvaril Škerc iz narodne pravljice čisto novo, svojo epsko pesnitev; zato se nadejamo, da zaslovi sedaj med nami tudi njegov izvrtni, slovenski „Zlatorog“.

Izšel je v založbi

L. Schwentner-ja v Ljubljani

in velja broširan 1 K 60 h, po pošti 1 K 70 h.

Vsakovrstne

rane

se morajo skrbno varo- vati pred vsako nesnago ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Že 40 let se je izkazalo mečino vlačno mazilo, tako imenovano **praško domače mazilo** kot za- nesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obnavlja iste, olajšuje vnetje in bolečino, hladi in pospešuje zaceljenje.

KŠ Razpoložljiva je vsak dan. 24 Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3-36 6/2 pušice ali 4-60 6/1 ali 4-96 9/2 pušice poštno prosto na vsako postajo avstro-ogrske mo- narhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de- ponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj lekarna „pri črnem orlu“

Praga 2678—1 Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri go- spodih lekarnih: G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, M. Mardetschlá- ger, J. Mayr.

Poznate že Maltzym?

Maltzym je slastna, velekonzentrirana, zelo redilna namizna pijača.

Maltzym takoj obnovi z velikim uspehom oslabele moči valed bolezni, operacije, peroda, malokrvnosti, slabosti, veli- kega napora, kakor tudi pri prebolelih, ostarelih in na želodcu bolehaajočih osebah brez motenja poklica.

Maltzym so prve avtoritete sijajno ocenile in ga na tisoče rodbin izključno pije pri kosilu in večerji.

Dobi se v steklenicah 1/2 ali 1/3 v drogerijah ter v trgovinah s kolonialnim blagom in delikatesami. Vaši najbližji dobavni kraji se vam na zahtevo naznanijo.

Izdelovalnica živil

2693—1

= IVAN HOFF =

STADLAU,

tovarne dietetiških sladnih preparatov.

Otvoritev trgovine.

Dovoljujem si s tem uljudno naznanjati, da sem otvorila na Mestnem trgu št. 7

salon za damske klobuke

kjer bodem imela v zalogi tudi vsa v modistovski stroko spa- dajoče predmete, kakor: nallija, Schleier, peresa vseh vrst, evetlice, nagrobne vence in trakove v bogati izbiri. Potrdila se bodem vedno, da častim p. n. naročnikom kar najbolj postrežem, ter si njih zaupanje z nizkimi cenami, točno in solidno po- strežbo tudi trajno obdržim.

Prosim prijazno za mnogobrojen obisk in naročila in bilježim

z najodličnejšim spoštovanjem

Antonija Mildner.

2650—3

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, zlasti na tukajšnji c. kr. I. in II. drž. gimnaziji, c. kr. državni višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku, na privatnih, ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

najnovejših izdaj v sešitkih in v stanovitnih šolskih vezbah po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajo zastoj. — Ljubljanski šolski koledar 2 vin. 2627—6

Tovarna za kruh in pecivo

J.J. Kantz

v Ljubljani

priporoča vsak dan 4krat svež kruh: ob 5. zjutraj, ob 10. dopoldne, ob 1/3. popoldne in ob 1/6. zvečer in moji raznašalci kruh točno dostavljajo po hišah.

Prosim slavno p. n. občinstvo, ki hoče sedaj ob sklepu potovalne sezone pokrivati svoje potrebščine pri meni, da se obrne ali na cen- tralo na Rinski cesti št. 16, ali pa na katero mojih filialk in zagotavljam vsakogar, da bo naj- točnejše postrežen. 2624—3

Filialke:

V hotelu pri Maliču, Ces. Jožefa trg 11, Sv. Petra cesta 35, Marijin trg 2, Tržiška cesta 8, Sodniška ulica 4, Sv. Jakoba trg 6, Stari trg 1, Turjaški trg 1, V Šiški pri cerkvi.

Pritožbe naj se naslavlajo na centralo na Rinski cesti 16.